

Nepriklausoma

Lietuva

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, MARCH 5, 1987

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 10 (47-tieji metai) 1987 m.

KOVO - MARCH 5 d.

* LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS *

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220

* 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

GORBAČIOVAS IR ŠE- VERDNADZĖ KELIAUJA

Kremliaus vyriausioji galva gen. sekretorius Gorbaciov'as stengiasi savo skelbiamąsias reformas populiarinti ne tik tai užsienyje, bet ir savos imperijos pavergtuose kraštuose. Jis neseniai lankėsi Pabaltijyje. Taline, Rygoje ir Vilniuje partiečiams aiškino savo naujuosius planus ir kaip juos vykdyti. Idomu, kad užsienio spaudoje kažkodėl tebuvo minima jo viešnagė Estijoje ir Latvijoje. Nei apie Lietuvą, nei apie Vilnių - jokių komentarų. Gal TASS agentūrai ir Kremlui Lietuva tikrai yra sprangus ir kartus kasnis.

Gi sovietų užsienio reikalų tvarkytoja Edvarda Ševerdnadzė, lankantis jam tolimojoje Australijoje, sostinėje Canberroje pasitiko dideli būriai demonstrantų, nesini nedraugiškais plakatais, primenančiais okupuotuosius kraštus ir žmogaus Teisių nepaisymą. Demonstracijos vyko prieš parlamento rūmus, į kurias atvyko Ševerdnadzė tartis su Australijos užsienio reikalų ministru Bill Hayden'u.

DRUMSTA DRAUGYSTĖ

Kaip pasidarė įprasta, naujas Izraelio ministeris pirmininkas netrukus apsilanko Washington'e, kad pabrėžtų tų dviejų valstybių "nesugriaujamą draugystę". Toji formulė buvo viešai pakartota susirinkusiems reporteriams Yitzhak Shamir'ui susitikus su prezidentu Ronald Reaganu. Betgi po gražių paviršiumi esama nemaža drumzlių. Amerikiečių spauda iškėlė kelis pačius stambiusius nesutarimus.

JAV nori ir, anot Reagan'o, stengsis visokiais įmanomais būdais ir keliais susaukti tarptautinę konferenciją, kuri padėtų įgyvendinti Viduriniuose Rytuose taikingą tautų bendravimą. Tokiai tarptautinei konferencijai visais būdais priešinas Shamir'as jo partija ir visi kiti radikalieji žydų elementai Izraelyje ir už jos ribų, nurodant, kad tokioje konferencijoje daugumą sudarys Izraelio priešai ir todėl privers Izraelį paklusti daugumos sprendimui. Nesutariama ir dėl amerikiečių ginklų tiekimo draugiškosios arabų valstyboms (Saudi Arabijai, Jordanui, Egiptui ir kt.), nes Shamir'as norėtų, kad JAV neduotų jokių - arba bent jau jokių modernesnių - ginklų arabų kraštams. Nesutariama taip pat ir dėl Sovietų Sąjungos žydų emigracijos į JAV-es.

Shamir'as pareiškė, kad visi sovietų žydai turi būti vežami į Izraelį, į jų "senąją tėvynę". Reagan'as gi tvirtina, kad jiems turi būti leidžiama pasirinkti, kur jie nori vykti. Pasirodo, kad keturi iš penkių sovietų žydų, praėję ke- liaudavo į Ameriką. Tarpe kitų nesutarimų, drumsčia gerą atmosferą ir tebevykstanti Amerikoje byla prieš Izraelio apmokėtus snipus, šnipinėjusius JAV karines paslaptis ir tūkstančius slapstų dokumentų siuntusius į Izraelį. Štai, pats stambusis suimtųjų snipų Jonatan Jay Pollard prisipažino kas mėnesį siuntes apie 100 slapstų JAV laivyno ir bendrai gynybos dokumentų. Už tai Izraelio vyriausybė jam mokėdavusi 2,500 dolerių į mėnesį ir pažadėjusi padėti jo vardu į Šveicarijos bankus dar 300,000 dolerių, apmokėjo jo brangias atostogas Europoje ir net jo žmonai nupirko 7000 dol. vertės deimantinių ir safyro žiedą, kurio ji užsigėdė pamačiusi vienoje Paryžiaus aukso kelių krautuvėje. Izraelio vyriausybė kol kas Ameriką grąžino tikrai 163 pavogtuosius dokumentus.

Dėl kažin kokių nepaaiškintų priežasčių kol kas dar nebuvo suimti kiti keturi snipai. Trys jų būsia netrukus teisiami, kaip tvirtinama vėliausiose pranešimuose. Ketvirtasis pats svarbiausias viso snipų tinklo organizatorius - brigados generolas Avien STELLA - randasi Izraelyje. Jis ne tik nebuvo nubaustas, kaip Izraelio vyriausybė buvo pažadėjusi JAV vyriausybei, bet pakeltas į aukštesnį laipsnį. Dėl tokio elgesio JAV pareiškė griežtą protestą.

Prokuroras reikalauja, kad Pollard, tarnavęs JAV laivyno kontražvalgyboje, būtų nubaustas sunkia kalėjimo bausme.

PALEISTAS DISIDENTAS KALBA APIE SOVIETINĮ KALĖJIMĄ

Neseniai laisvėn paleistas žydų tautybės disidentas Josef Begun'as, sovietų saugumo persekiotas už tai, kad mokė hebrajų kalbos ir laikėsi savo religinių įsitikinimų, pasakoja, kaip kalėjime jis ir kiti kaliniai buvo maitinami prastu maistu, laikomi mažose celėse, ir išleidžiami nuo 30 iki 60 minučių kasdien kalėjimo kieman pasivaikščioti. Cementinio kiemo visą viršų dengė vielinė pinta danga. Per kalėtuosius 22 mėnesius su juo kartu būdavo uždaryti nuo 18 iki 32 kalinių. Dieną naktį celėje degė spinksulė,

per daug šviesi, kad galėtų miegoti, bet per tamsi skaitymui. Dažniausiai duodavo rusiškos košės. Begun'as už nepklusumą buvo uždarytas apie 200 dienų dar mažesnėje ir dar tamsesnėje vienutėje. Ten teduodavo vien duonos vandens ir druskos, o gulėti teko ant medinės atlenkiamos lentynos.

FEDERALINĖS VYRIAUSYBĖS PLANAI

Finansų ministeriui Wilsonui, paskelbus naują biudžetą, po kelių dienų lėdo tarybos pirmininkas (Treasury Board President) Robert de Cotret parlamentui patiekė numatomų išlaidų sąmatą sekantiems biudžetiniams metams (nuo 1987 m. balandžio mėn. 1 d. iki 1988 m. balandžio 1 d.). Štai tos sąmatos pagrindiniai duomenys: 1) Išlaidos, palyginus su praėjusių metų, padidės 5.1% ir pasieks virš 122 su puse milijonų dolerių sumos; 2) Stengiantis sumažinti valstybės deficitą, iš dabartinių 236,526 valstybės tarnautojų skaičiaus bus atleista virš 3000 asmenų; 3) Apie 700 milijonų specialaus priedo bus išmokėta grūdus auginantiems ūkininkams; 4) Kanados pašto išlaidos bus 59 milijonais dolerių sumažintos ir sieks 375 milijonus dolerių; 5) Virš 16 su puse milijonų dolerių bus padidinta parama kultūriniais reikalams.

Nežiūrint numatomų padidėjusių visuotinių valstybinių išlaidų, reikia pripažinti, kad Mulroney vyriausybė sugebėjo valstybines išlaidas kontroliuoti.

Netrukus parlamente bus diskutuojama laisvės prekės su JAV problema - vienas pačių svarbiausių šios vyriausybės projektų. Kaip žinoma, derybos su amerikiečiais nevyksta sklandžiai: Amerika nori, kad ant derybų stalo būtų paklota viskas, iškai-

tant ir automobilių sutartį ir kultūrinius reikalus, ir visa eilė dar kitų klausimų. Opozicija tokiam planui labai priešinas, pabrėždama, jog nėra jokio reikalo svarstyti visai tinkamos automobilių sutarties, o i Kanados kultūrinius reikalus Amerika iš viso neturinti kištis.

PEKISTAI NESUTARIA, O LIBERALAI TREPSI VIETOJE

Quebec'o provincijos politiniai vandenys taip nuriu, kad netrukus apsinės maurais. Trupučiuką triukšmo sukėlė radikalieji separatistai tik ką įvykusiame Parti Quebecois parlamentary susirinkime: prisiekę atsiskyrimo nuo Kanados šalininkai (Garon, Landry, Louise Harel, Perron) reikalavo partijos deklaracijon įtraukti visiškai aiškų ir bekompromisinį pareiškimą apie Quebec'o nepriklausomybės sieki. Tam nepritarė nei partijos dabartinis vadas Pierre Marc Johnson, nei didelė dauguma partijos narių. Kalbėdamas apie valdančių liberalų partiją, Johnson'as nusiskundė, kad esą sunku prieš tokią vyriausybę kovoti, kuri beveik nieko nedaro. Tiesą sakant, Johnsonui galima pritarti, nes, pavyzdžiui, dėl daugiakalbų iškabų ir bendrai anglų kalbos vartojimo šalia prancūzų, liberalai niekaip negali padaryti seniai ir provincijos teismo patvirtinto nuosprendžio: jie, atidavę Kanados Aukščiausiam teismui visą tų kalbų marmalyne, tebetrypinėja vietoje, bijodami eiti ir pirmyn, ir atgal. Daugelis rinkėjų yra labai nusivylę tokia neryžtinga liberalų laikysena, nors Bourassa begalinis pasyvumas jau žinomas iš senesnių laikų. Atrodo, kad jis - panašiai kaip Mulroney - pasirinko ne tą profesiją ir ne tą postą.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS 1986 m. PREMIJA PASKIRTA ANTANUI VAIČIULAIČIUI

LRD Jury Komisija paskyrė 1986 m. literatūrinę premiją (2.000 dol.) beletristui Antanui Vaičiulaičiui už novelių ir apsakymų rinkinį "Vidurnaktis prie Šermenos". Premijos mecenatas - LIETUVIŲ FONDAS.

Jury Komisiją sudarė prof.dr.Elena Tumienė, Bernardas Brazdžionis ir Alė Rūta.

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

SKUODIS PALEISTAS IŠ LAGERIO

JAV Valstybės departamentas patvirtino žinią, kad vasario 5 d. iš sovietų lagerio buvo paleistas Amerikos pilietis Vytautas SKUODIS. V. Skudis š.m. sausio mėnesį baigė 7 metų terminą Mordavijos griežto režimo lageryje ir būtų pradėjęs 5 metų tremties bausmę.

Kitas šaltinis praneša, kas Skudis buvo iškeltas iš traukinio Chelyabinske, pakeliui į tremtį Magadane, tolimuose rytuose ir perkeltas į spygliuotų vielų užkalto lango vienutę. Jis ten buvo laikomas dvi savaites, kartais negaudamas maisto 24 valandas prieš tardymą, kurio metu iš jo buvo reikalaujama prisipažinti kaltu.

Skuodis atsisakė pasirašyti kaltės prisipažinimo tekstą, kuriame kartu buvo reikalaujama pasizadėti niekad nedalyvauti anti-sovietinėj veikloj. Toks tekstas yra pakišamas daugumai paleidžiamųjų. Galų gale, Skudis pasirašė

DOCENTAS VYTAUTAS SKUODIS

sąžinei leidžiant, pakeistą tekstą.

Grįžtant į namus, Skudis aplankė Amerikos ambasadą Maskvoj, kur jis vėl išreiškė norą emigruoti su šeima į JAV-es. JAV valdžia pripažįsta Skudžio JAV pilietybę. Jis gimė 1929 m. kovo mėn. 21 d. Chicagoje ir grįžo 1930 metais su šeima į tada nepriklausomą Lietuvą.

Kai Skudis buvo suimtas 1980 m., JAV reguliariai prašė sovietų leidimo savo konsulatui jį aplankyti. Sovietai vis neleido JAV konsulatui susisiekti su Skudžiu ir dėl to JAV griežtai užprotestavo.

Vasario 17 d. JAV delegacijos deputatas Sam Wise prabilo į susirinkusius Helsinkio baigiamojo akto signatarus Vienoje apie dvigubą pilietybės klausimą, iškeldamas Skudžio atvejį: "Vytautas Skudis yra kitas pavyzdys, turinčio dvigubą JAV-sovietų pilietybę žmogus, kuris nori keliauti į JAV-es. Nors gimė JAV-ėse, jam neleidžiama palikti TSRS. Bet mes džiaugiamės vėliausiomis žiniomis, kad jis buvo paleistas iš lagerio, kur jis atliko bausmę dėl religijos laisvės įgyvendinimo pagal Baigiamąjį Aktą".

Skuodis buvo žinomas mokslininkas, kurio biografija pateko net į Mažąją lietuvišką enciklopediją ir kurio straipsniai buvo atspausdinti moksliniuose žurnaluose.

Kaip geologas, Skudis dirbo hidroelektrinius projektus ne tik Lietuvoje, bet Latvijoje ir Sibire. Nuo 1969 m. dėstė Vilniaus universitete. Ten jis iškūrė ir gamtos apsaugos ratelį.

1979 m. lapkričio mėn. kratos metu pas jį bute rasta jo parašyta mokslinė studija "Dvasinis genocidas Lietuvoje". Jam įstojus į Lietuvos Helsinkio Grupę ir Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetą, Skudis netrukus buvo atleistas iš docento pareigų Vilniaus universitete už "amoralų elgesį".

Skuodis buvo suimtas 1980 m. sausio mėn. 9 dieną ir nuteistas 1980 m. gruodžio 22 d. septyneriems metams griežto režimo lageriu ir penkeriems metams Sibiro tremties pagal LTSR baudžiamojo kodekso 68-1 straipsnį už antisovietinę agitaciją ir propagandą. Skudis buvo kaltinamas tuo, kad sistemingai klausėsi užsienio radijo laidų, kad dalyvavo "Perspektyvų" ir "Alma Mater" leidime, kad parašė veikalą "Dvasinis Genocidas Lietuvoje", kad rašė "šmeižikiškus" pareiškimus Helsinkio baigiamojo akto signatarams, ir pan.

Kai Skudžio žmona protestavo vyro neteislingą įkalinimą aukštiems sovietų pareigūnams, Skudis buvo patalpintas į karcerį dviem mėnesiams su sumažintu kiekiu maisto.

Skuodis lageryje reguliariai skelbdavo bado streikus prieš tautos ir kitų žmogaus teisių pažeidimus okupuotoj Lietuvoj.

PRANEŠA ELTA

PADĖKOJO UŽ MEMORANDUMĄ

Dr. Bobelis pranešė, kad kai kurios vyriausybės (D. Britanijos, Austrijos, Švedijos, Airijos, Vatikano, Lichtenšteino, Kanados) atsakė į VLIKO, PLB ir Diplomatinių Tarnybų bendrą memorandumą bei į Pasaulio Pabaltiečių Santalkos memorandumą Helsinkio Akto signatarams ryšium su Vienos Konferencija. Lichtenšteino delegacijos vadovas grafas Levedur taip rašo: "Jo ekselencijos Hans Brunhart, Lichtenšteino kunigaikštijos vyriausybės galvos vardu, dėkoju jums už 1986 m. spalio 1 d. laišką ir prie jo prijungtą memorandumą. Pabaltijo valstybių aneksija tikrai grubus Helsinkio Baiginiame Akte įrašyto apsisprendimo principo VIII pažeidimas. Lichtenšteino kunigaikštijos delegacija tai turės omenyje, dalyvaudama Vienos ESB konferencijoje".

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoi!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS APSAUGOS PILIS

Stepas V a r a n k a

Jau prabėgo 15-20 metų, kai Kanados lietuviuose iškilo rūpestis, kaip apsaugoti augantį kultūrinį turtą. Su kiekvienais prabėgančiais metais jo atsiranda vis daugiau ir daugiau. Dabar dalis to turto randasi pas privačius asmenis. Dalis jo yra sudėta prie lietuviškų parapijų ir prie įvairių organizacijų. Tas turimas turtas yra išsklaidytas ir dabartinis jo laikymas nėra saugus, ypač pas privačius asmenis.

Gyvenimo praktika įrodė, kad mirus ne vienam tautiečiui ar tautietei, veikėjui, politikui, kariškiui, rašytojui, menininkui, poetui, dailininkui – dažnai jo palikti "popiergaliai", nuotraukos ir kiti "menkniekiai" atsiduria šiukšlių maiše. Labai dažnai tvarkantieji mirusiojo paliktus daiktus, nekreipia dėmesio į dalykus, kurie neturi piniginės reikšmės, kaip kad seni laikraščiai, nuotraukos, knygos, vokai, medaliai, pakvietimai, seni laiškai, susirašinėjimas ir visa tai atsiranda šiukšlyne. Jau daug tokio turto pražuvo.

Žinoma, ne viskas iš tų dalykų būtų tinkama saugoti ir laikyti ateičiai, bet dažnai, neturėdami namuose vietos, išmetame lauk ir ateities "deimaniuką".

Dabar, kai vyresnioji karta iš privačių namų persikelia gyventi į apartamentus, kraustydamiesi į mažesnes patalpas ir prie geriausių norų negali visko pasiimti. Vienas tautietis man papasakojo, kad jo kaimynas pernai pardavęs namą, išsikraustė į lietuvių pensininkų namus. Kaimynas jo išmestuose daiktuose rado dalykų, kurie būtų tinkami apsaugai archyve.

Yra mūsų tarpe tautiečių, kurie norėtų savo kūrybos daiktus kur nors saugiai palikti. Deja, iki šiol tokios tam tikslui saugios vietos Kanadoje lietuviai neturėjo. Dažnai menininkai – dailininkai – savo paveikslus ir skulptūras laiko rūsiuose. Kodėl? Todėl, kad neturime tam tikslui tinkamos vietos, pastato, archyvo, muziejaus. Iki šiol apie tai tik svajojome.

Džiuginanti naujiena

Su naujaisiais 1987 metais Kanadoje paskelbtą maloni žinia: Toronto-Mississaugos lietuvių ANAPILIO Sodybos Draugijos valdyba, vadovaujama sumanaus pirmininko Jono Andriulio, apsiėmė ne tik spręsti, bet ir vykdyti senai svajoto lietuvių archyvo-muziejaus statybą.

Anapilio Draugijos valdybos pakviestas architektas Jurgis Sideravičius jau paruošė, pagal valdybos pageidavimą, naujos kultūrinės "pilies" planą. Naujas pastatas bus prislietas prie pagrindinio pastato.

Pastato apibūdinimas

Archyvas – Muziejus bus dviejų aukštų pastatas prie dabartinio Anapilio salės pastato. Pirmame aukšte numatoma parodų salė. Joje kelis kartus per metus bus paskaitos ir muziejaus eksponatų parodos, kapinių raštinė ir garažas. Antrame aukšte bus uždaras kambarys archyvinei medžiagai išsaugoti, muziejaus-archyvo katalogas. Įrengtos muziejinio stiliaus vitrinos su išstatytais eksponatais, kurie nuolat keisis. Įvairiomis techninėmis priemonėmis bus aprūpintas kambarys medžiagai skirstyti bei valyti. Paskaitų ir posėdžių kambarys. Tvarkdario-sargų butas. Tai yra bendras vaizdas. Jeigu neatsiras netikėtų kliūčių, projektas šiais metais taps realybe.

Kas siūloma rinkti

Medžiagai rinkti yra plati dirva. Visokią lietuvišką spaudą, knygas. Lietuviškos veiklos ir veikėjų nuotraukas. Veikėjų, politikų, rašytojų, poetų ir menininkų korespondenciją. Pokarinių emigrantų atsiminimus, įrašytus į juosteles arba užrašus. Imigracijos istoriją liečiančius dokumentus... Informaciją apie Lietuvą bei lietuvius, randamą kitataučių spaudoje ir knygose... Rankdarbius ir tautodailę. Organizacijų vėliavas, medalius, uniformas, sporto rungtynių trofėjus ir kitus dalykus. Lietuvių organizacijų protokolus, narių sąrašus, bylas, veiklos aprašymus, reportažus, karikatūras. Lietuviškas plokšteles, vaizdajuostes, skaidres, lipinukus, kvietimus, skelbimus ir plakatus. Reikia tikėti, kad tam tikslui bus sudaryta speciali komisija, kuri nustatys gaires telkimui tinkamos medžiagos.

Lėšų telkimas

Kaip aukščiau minėta, Ontario provincijos valdžiai atsisakius duoti pinigine paramą, statybos komitetui reikės nemažai sumanumo ir energijos surinkti reikalingą sumą pinigų planui įvykdyti.

Anapilio Draugijos reikalų vedėju yra Lietuvos Kaninių parapijos klebonas kun. Jonas Staskus. Jis taip pat yra Anapilio Draugijos valdybos vice-pirmininku. Pagal tos valdybos patvirtintą planą, lėšų telkimo komisija jau pradėjo rinkliavos vaju. Komisija kviečia tautiečius dsniai remti ir prisidėti prie svarbaus lietuviško projekto įvykdymo. Prašoma ne tik aukų, bet ir paskolų, už kurias skolintojams bus mokama virš 9%. Toronto ir apylinkių lietuvių kultūrinis židinys – ANAPILIS, tai mūsų auganti tvirtovė. Čia su kiekvienais metais plečiasi du

2 psi

lietuviški pasauliai. Gyviesiems geros sąlygos reikštis kultūrinėje veikloje, mirusiems – kruopščiai prižiūrimos tautinės kapinės.

Nuo kapinių įsteigimo 1960 m. ir jų pašventinimo, jose iki šiol ramybę rado virš 1600 tautiečių: vyrų, moterų ir vaikų. Anapilio kapinėse palaidotas, ir šiandieną žydinčios Anapilio Sodybos steigėjas, kun. Petras Ažubailis, kurio toli numatančio sugebėjimo dėka šiandieną džiaugiamės, turėdami religinę-kultūrinę tvirtovę.

Pridedamas LĖŠOMS TELKTI KOMITETO prašymas su Komiteto narių pavardėmis, kuriame rašoma: "Už aukas, nemažesnes kaip \$20.-, bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Paaaukoję \$1000.- ar daugiau, bus įrašyti į garbės lentą muziejaus pastate". Aukas siųsti bei čekius rašyti: KL Bendruomenė-Muziejus 1011 College St., Toronto, Ont., M6H 1A8, Canada. Prie paskelbto rašinio yra atkarpa, kurią galima užpildyti ir pasiųsti aukščiaui nurodytu adresu. Tikiu, kad ši nepaprastai svarbų mūsų ateičiai žingsnis vieninai piniginiai paremsime. Tai bus Kanados lietuvių pasidžiavimas.

Australijos Ministro Pirmininko sveikinimas HENRIKUI ANTANAIČIUI, VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto pirmininkui.

ŠEŠTASIS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Man labai džiugu, kad ateinančiam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui PLJS pasirinko Australiją.

Australija yra labai tinkama vietovė tokiam įvykiui. Mūsų valdžiai labai rūpi jaunimas. Mūsų valdžios planas "Priority One Strategy" yra pirmutinis išsamus Australijos valdžios bandymas atsižvelgti į jaunimo siekius ir iššūkius.

Australijos lietuviai įvairiais būdais yra prisidėję prie mūsų krašto klestėjimo. Lietuvių kultūra praturtina mūsų kraštą ir patys Australijos lietuviai entuziastiškai jungiasi į mūsų placiąją visuomenę.

Šia proga norėčiau patvirtinti, kad Australija nepripažįsta Baltijos valstybių de jure įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Australijos valdžia yra išipareigojusi paremti žmonių teises visuose kraštuose. Abipusiškai ir daugiašališkai stengiamės užkirsti kelią žmonių teisių pažeidimui Lietuvoje.

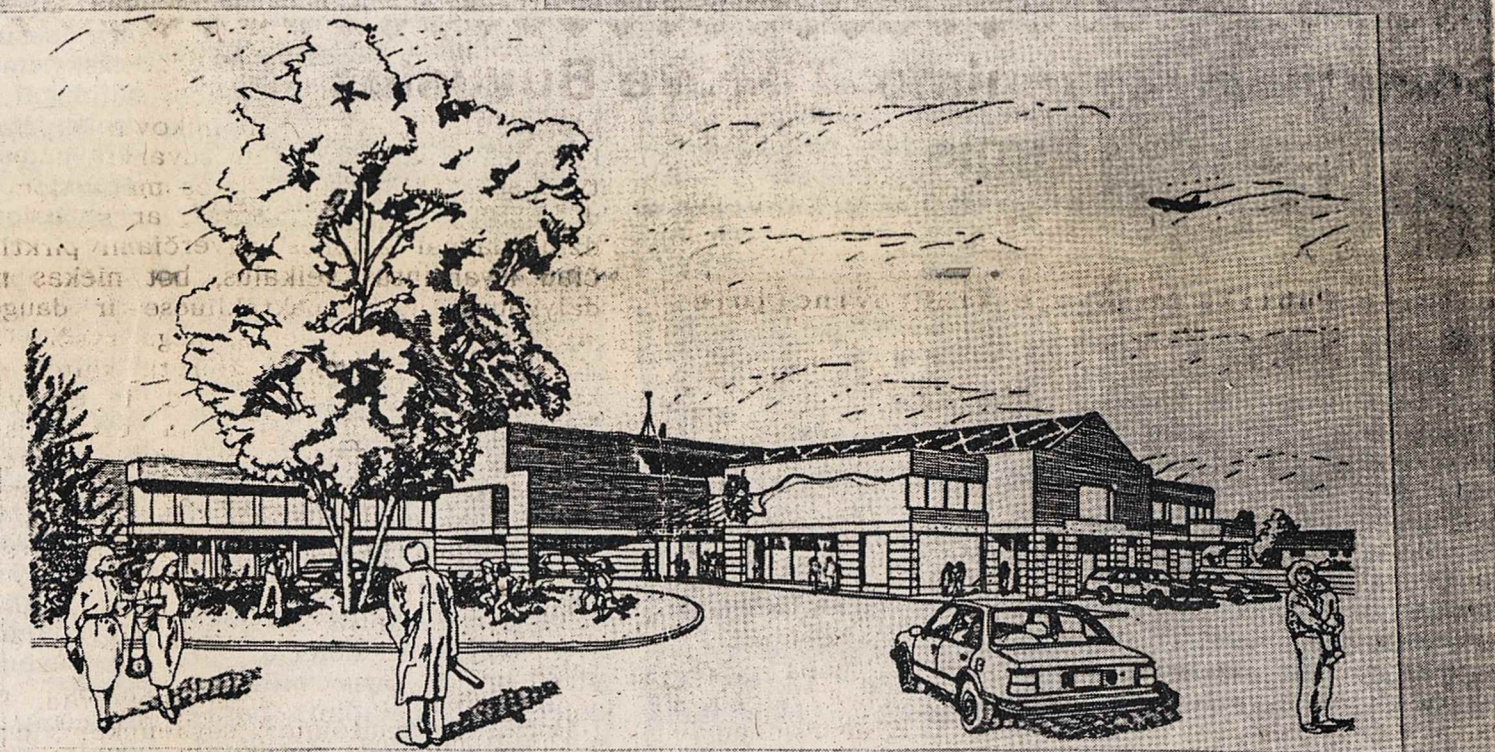
Šeštasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas suteiks progą įvairių kraštų jaunuoliams susiburti ir iškilingai parodyti savo tautos kultūrą ir istoriją. Kongresas padės Australijos lietuvių jaunimui užmegzti ryšius su kitais užsienio lietuviais.

Siunčiu Jūsų Kongresui geriausių linkėjimus ir tikiuosi, kad viskas bus įgyvendinta sklandžiai ir sėkmingai.

R.J.L. Hawke

Kanados
lietuvių
kultūros
muziejus
Anapilio
sodyboje

(projektas)

KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJAUS LĖŠOMS TELKTI KOMITETAS

Vyresnioji mūsų karta turi daug savo pergyvenimus bei atsiminimus primenančių užrašų, nuotraukų, dokumentų ir kitokių tremtį bei išeiviją nušviečiančių kūrybos ir meno rinkinių. Ne visi jaunosios kartos nariai tą savo tėvų palikimą moka vertinti, ne visi ateityje turės ir tinkamas sąlygas tokios medžiagos priežiūrai. Be to, ateities istorikams ir visiems savo senelių ir prosenelių praeitimi besidomintiems asmenims jau dabar parūpintina viena aiški tos medžiagos vieta.

Kanados Lietuvių Bendruomenė tokią vietą parinko Anapilio sodyboje, Mississaugoje, ir ten šiais metais bus pastatytas KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS.

Šiam tikslui dabar telkiamos lėšos. Kreipiamės į jus, prašydami šį svarbų reikalą paremti kiek galint didesne auka.

Aukas siųsti ir čekius rašyti šiuo vardu bei adresu:

KL BENDRUOMENĖ – MUZIEJUS,
1011 College Street,
Toronto, Ontario M6H 1A8
Canada

Už aukas nemažesnes kaip \$20.00 bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Paaaukoję \$1000.00 ar daugiau bus įrašyti į garbės lentą muziejaus pastate.

KANADOS LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUI paremti siunčiu \$

Vardas, pavardė

Adresas

Parašas

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ŽYMUS SPORTININKAS VLADAS BAKŪNAS

Nepriklausomos Lietuvos sportiniame gyvenime, jo varžybinėje ir administracinėje plotmėje, Vladas Bakūnas yra vienas iš ryškiausių asmenybių, kurie krašto sporto istorijoje paliko žymius darbštumo ir tėvynės meilės pasiuokojimų pavyzdžius. Nuo pat jaunystės dienų pradėjęs kultivuoti futbolą, vėliau – studentavimo laikais įsijungė į lengvosios atletikos trumpų nuotolių rungtis, išaugo į ilgametį Lietuvos r e k o r d i n i n k a, nuolatinį valstybinės rinktinės dalyvį ir sumanų organizatorių višame fizinio lavinimo plote. Įsikūrus Kūno Kultūros Rūmams, įsitraukia į etatinių tarnautojų eiles ir lengvosios atletikos sąjungos darbuose buvo gyvoji ir judrioji ašis, apie kurią sukosi viso krašto šios linkmės judėjimas.

Kaip aktyvus ir iškilus sportininkas, pagrinde siekė garsaus "Fair play" įgyvendinimo visuose žygiuose ir kasdieniniuose darbuose, greitai atkreipė dėmesį ir kaimyninių kraštų (Latvijos, Estijos bei SELL- Studentų Pabaltiečių ir Suomų varžybinis vienetas) vadovaujantis sporto šakas, kaip lengvoji atletika, boksas, sunkumų kilnojimas ir slidžių sportas. Užsimezgė artimesnis bendravimas, kasmet suruošiant stipresniųjų klubų ar krašto rinktinių susitikimus.

Studentavimo metais sugebėjo pritaikyti ir išlaikyti gerą ir nuosaikią darbo proporciją tarp darbo, studijų ir gana kietos treniruotės, todėl jo varžybinis ir laipsniškas kilimas buvo pastoviam lygyje. 1938 m. I-OSIOS TAUTINĖS OLIMPIADOS metu KAUNE apvainikuoją savo sportinį triušą šiomis pergalėmis:

- 100 mtr. bėgimas – 11,2 s. bronzos medalis, bet užbėgime 11,0 s.- naujas Lietuvos rekordas.
- 200 mtr. bėgimas – 22,6 s.- aukso medalis.
- 400 mtr. bėgimas – 51,3 s.- naujas Lietuvos rekordas – aukso medalis.
- 4x100 mtr. estafetė – 44,5 s. – aukso medalis.
- Švedų (100+200+300+400 mtr.) – 2:05,5 – sidabro medalis.

Olimpinė (800+400+200+200) – sidabro medalis ir naujas Lietuvos rekordas – 3:42 min.

Pažymėtina, kad šalia varžybinės įtampos, o ši buvo itin stipri trumpuose nuotoliuose, nes dalyvavo Amerikos lietuviai su garsiaisiais sprinteriais, kaip Tadeušas Stanišius ir Juozas Prokopas, Vladas Bakūnas buvo įkinkytas ir į Olimpiados ruošos komitetą bei kitus skubius darbus. Todėl pilnas atsipūtimas – poilsis, sunkiai buvo įmanomas.

Karo metu (užėjus vokiečiams), įsijungia į pagrindinį ir LLKS (Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga) rikiuotėje suorganizuoją slapto spaudos darbus ir platinimą. Savo atsiminimuose Vladas Bakūnas taip rašo:

"Apžvalga"- LLKS vadovybės organas, buvo pradžioje spausdinamas rotatoriumi Kūno Kultūros Rūmuose. Paruoštą medžiagą Rūmų tarnautoja Salomėja J u š - k a i t ė rašoma mašinėle paruošdavo matricus ir jas aš pats rotatoriumi atspausdindavau. "Apžvalgos" tiražas tada siekdavo 300-500 egzempliorių".

Kiek vėliau, tais pat 1942 m., pasirodė ir kitas LLKS laikraštis "Laisvės Kovotojas", komentuodamas tautinio atsparumo būdinguosiusėjimus ir okupantų kėslus. Nors spausdavėlės veikė net trijose slaptose vietose, bet geštapininkų buvo likviduotos ir visi talkininkai, su Vladu Bakūnu buvo areštuoti.

Paskutines karo dienas praleido Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjime ir Pravieniškių priverčiamojo darbo stovykloje, laimingu ir rizikingu keliu atsidūrė laisvėje.

Ilgesnį laiką būdamas Detmolde, nemažai padėjo susiorganizuoti dabar esamai sporto vadovybei ŠALFAS –gai, paruošdamas keletą pavyzdinių schemų, Tremtinių Lietuvių Bendruomenės Švietimo skyriui, rašinėjo į "Nepriklausomą Lietuvą" sporto temomis, padėjo ruošti Pabaltiečių Žaidynes ir 1948 m. išvietintų tautų šventę Niurnberge.

Dabar gyvena Kanadoje ir yra nuolatiniam ryšy su lietuvių sportiniu gyvenimu. Priklauso Toronto "Vyčio" Sporto Klubui ir kaip iškilus sportininkas ir nuolatinis finansinis rėmėjas, yra šio Klubu garbės narys.

Mane asmeniškai riša ano meto garbingos Lietuvos varžybiniai ir organizaciniai žingsniai, rūpesčiai lietuvių sportininkų vargais ir begalinis Vlado Bakūno siejimas lietuvių tautos sportininkų pažanga, solidarumu ir garsaus "fair play" įgyvendinimu nūdieninėse ŠALFAS rungtynėse.

Gražaus 75-čio sulaukus, mielą ir nuoširdų nepriklausomos Lietuvos augintinį nuoširdžiai sveikinu ir visų tų vardų, kurių nebematome ir tų, kurie dar remiasi stiprybės iš jubilato darbų, atsiekimų, pasiaukojimo krašto laisvei ir Tėvynės gerovei.

Vladas Bakūnas pernai spalio mėn. 11 d. šventė savo 75 metų amžiaus sukaktį.

Tavo sportinių kovų nuoširdus draugas Bronius Keturakis

Vladas BAKŪNAS gimė 1911 m. spalio mėn. 14 d. Kybartuose. 1933 m. baigė Aušros Gimnaziją Kaune. 1933-1936 m. Vytauto Didžiojo Universitete studijavo ekonomiką, o 1941-1943 m. fizinį lavinimą, kol vokiečių okupantų valdžios buvo išvežtas į Pravieniškes.

Dalyvavo įvairiose sportinėse organizacijose: 1938-1940 Grandies Sporto Klubu pirmininkas, 1941 m. Perkūno Sporto Klubu steigėjas. Lietuvoje buvo parengęs sportinės terminologijos žodyną. (iš "Liet. Enc. II" t.)

Sovietinio Gyvenimo Tikrovė Buvusios Primadonos Akimis

(tęsinys)

Galina Višnevskaja

G A L I N A

Teatrinė Publika Maskvoje ir Provincijoje

(tęsinys)

9. Stambiuose provincijos miestuose, kaip Petrozvodsk'as, Čeliabinsk'as, Doneck'as, Voronež'as, Kazan'ė ar Saratov'as yra ir operos, ir dramos teatrai, kurie veikia ištisus metus ir kiekviename jų yra savoji trupė; yra simfoninis orkestras, konservatorijos ir šimtai muzikos mokyklų. Visa tai, žinoma, kainuoja baisias sumas ir visa yra išlaikoma valstybės lėšomis, kitaip sakant, apmokama visų krašto gyventojų pinigais. Bet, ar visų tų muzikinių ir teatrinų institucijų gausa liudija apie aukštą gyventojų materialinį ir kultūrinį lygį? Anaipol ne! Provincinių miestų koncertų salės paprastai būna tuščios, išskyrus tuos atvejus, kai apsilanko kokia žvaigždė iš sostinės. O lyrinų teatrų salėse būna daugiau asmenų ant scenos, negu kad salėje žiūrovų. Kadangi nėra prisiekusių lankytojų, pasiekusių patenkinamą kultūrinį lygį ir turinčių galimybę, bei jaučiančių dvasinį poreikį dalyvauti koncertuose bei operose, nėra jokio pagrindo subsidijuoti tiekios simfoninių orkestrų, operos ir dramos teatrų visame krašte. Bet vyriausybei rūpi vien statistikos; kiek būta teatrų prieš revoliuciją, kiek esama dabar. (Pamirštama paprasta logika: revoliucija ar ne, per dešimtmečius, augant gyventojų skaičiui, savaime būtų augęs ir teatrų skaičius...Red.).

Kas buvo tie žmonės, kurie klausydavosi operų prieš revoliuciją, kurie jas suprasdavo ir mėgdavo, kuriems mūsų didieji praeities kompozitoriai sukūrė šedevrus? Tai buvo – inteligentija, studentai ir paprasčiausiai, išsilavinusi visuomenės klasė. Nereikėjo būti didiku, kad įvertintumėi gerą muziką. Kas nutiko? Kodėl publika išbėgiojo iš operos salių? Paprasčiausiai todėl, kad mūsų sovietinė "inteligentija" – gydytojai, mokytojai, pradedantys inžinieriai – apima paprasčiausiai apmokamus krašte žmones. Jų algos yra ž e m e s n ė s už vidutinio darbininko algas; taip, kad tie, kurie išgyvena meninius potroškus, neturi priemonių tiems poreikiams patenkinti.

Bet tai dar ne viskas. Po išsekinančios darbo dienos, kurią ji praleido slaugydama ligonius ar dėstydamą pamokas, moteris turi lėkti tekina maisto krautuven, stovėti eilutėse valandų valandas, visų stumdama, idant galėtų įsigyti būtiniausius daiktus. Grįžtančią namo su sunkiais krepšiais apipuvusių bulvių, kopūstų ar kruopų, ją dar aptrypia, apmindo autobuse ar požeminiame traukinyje. Prisivertusi save ruošti vakarienę, ji pavalgdyina šeimą, išmaudo vaikus, išsiskalbia, kiek apsitvarko, apsišluva ir pagaliau virsta leisgyvė nuo nuovargio patalan apie pirmą valandą ryto. O kelias septintą, ir taip diena iš dienos, visą savo gyvenimą.

Kur tada teatras? Jai vos užtenka jėgų parsivilkti namo vakare. Štai kas atsitiko tai publikai, kuriai opera galėtų užpildyti dvasinę tuštumą. Nežiūrint to, Bolšoi teatre spektaklių bilietai išperkami metų metais. Eilės, kurios driekiasi be galo prie kasos langelio, susideda tačiau, iš žmonių, kurie atvyko Maskvon tarnybos reikalais, tvirtai apsisprendę nueiti viešnagės metu į Bolšoi ir į Lenino Mauzoliejų, vien tik, kad grįžę galėtų apsisiskelbti, tai atlikę. Daugelis iš jų niekada nėra buvę operoje ir ja visiškai nesidomi. Šarvuoti mintimi, kad "reikia išnaudoti visą, kas galima", jie perkasi bilietus į bet kokią spektaklį. Vienok net ir tie žvalūs provincialai, neatrodo linkę mokėti pinigą, kad matytų tokius "masterpeace" kaip Chrenikov'o "Motiną", 1987. III. 5

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA :

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvybei išėivijoje!"**

Chicagos futbolo Klubu "Lituanica" vartininkas Jonas PUTNA

Chicagos veteranų futbolo komandos kpt. H. JENIGAS, vadovas H. GAVĖNIA priima laimėtą taure iš Klubu p-ko P. STONČIAUS (vidury). Dešinėje – Klubu sekretorius Ged. BIELSKUS. Nuotr. Ritos Stončienės

ro stilius! Neatsitiktinis dalykas, jei Vivaldi, Haendel'io ar Haydn'o muzika taip retai grojama Rusijoje ir jei Mozart'o operos ten beveik niekada nestatomos. Per tuos 23 metus, kuriuos aš praleidau būdama Bolšoi teatre, aš mačiau ir dainavau pati vien tik jo "Figaro Vestuvėse". Yra paprasčiausiai neįmanoma skonėtis ir grožėtis tokia tyra muzika toje atmosferoje, kur nervai taip įtempti, kad rodos plyš ir kur partijos įsakai nesiliauja tratėje galvoje.

Dėl kitų priežasčių būna labai reta išgirsti religinės muzikos. Sunku patikėti, kad Beethoven'o "Missa Solemnis", vienas nuostabiausių kūrinių, kokių kada būta, niekada nėra buvęs grojamas Rusijoje.

Toji visuotino blausulio atmosfera, kuri viešpatuoja salėje, persimeta kitur per pertraukas. Žiūrovai nesimaišo vieni su kitais, nesidalina įspūdžiais. Akivaizdu, kad tai prašalaičiai, kurie jaučiasi nesavi, sukaustyti. Kai kas nusidaužia į barą prastumti laiką. Kiti, pavieniui ar poromis, tyliai slankioja po vestibulį, dėbsodami vieni kitiems į pakaušius. Bolšoi teatre yra maždaug 2 tūkstančiai vietų, bet net ir tada, kai salė pilnutėlė, vaidintojai dainuoja esmėje tik keliom dešimtim asmenų; tiems, kurie sėdi direkcijos ložėje, savo varžovams kitų dainininkų tarpe, savo šeimų nariams ir gerbėjams, kurių turi kiekvienas įžymus menininkas. Jei pertraukos metu jums pasitaikys pastebėti grupelę žmonių, kurie šnekaši gyvai ir komentuoja spektaklį, galite būti tikri, kad tai gerbėjų būrelis.

Kadangi dainininkas praleidžia visą savo profesinį gyvenimą tame pačiame teatre, jo gerbėjams yra suteikta galimybė sekti jį nuo pat karjeros pradžios. Jie išibrauna į jo gyvenimą, sensta drauge su juo ir palydi jo karstą. Jie labai mieli menininkui, nes jo meno dėka jie yra įžengę į jo dvasinį pasaulį. Jie jam reikalingi. Ir labai dažnai jis aptinka jų tarpe daug daugiau dėmesingumo ir savo talento įvertinimo, negu savo paties šeimijoje. Aš esu turėjusi daug gerbėjų, kurie mane palaikė nuo pat pirmųjų žingsnių Bolšoi scenoje. Ir tai buvo jie, tie patys žmonės, kurie nepabūgo, kad KGB juos atpažins ir atėjo manęs išlydėti į aerodromą, kai aš išvažiavau iš Rusijos. Taip, tai buvo jie... O nebuvo nė vieno vienintelio iš kolegų su kuriais aš buvau išdainavusi kartu ketvirtį šimtmečio.

Koncertai Kremliaus Ponaujai

Vos tik mano, jaunos dainininkės profilis ėmė rėžti kiek ryškiau Maskvos horizontuose, Kultūros Ministerijos pareigūnai uždėjo ant manęs leteną ir ėmė mane rodyti vyriausybės priėmimuose ir banketuose. Jie paprasai būdavo pasiuntinybėse arba restorane "Metropol", bet patys svarbiausi vykdavo Kremliuje, Šv. Jurgio salėje. Menininkai laikė didelę garbę būti tenai pakviesti. Mus atgabendavo mašinomis į Kremlių ir sargybiniai mus nulydėdavo iki kambario visai netoliese didžiosios salės. Kartais tekdavo išlaukti savo dainavimo eilės valandų valandas. Įtemptais, kaip styga nervais, kiekvienam būdavo baista, kad po tokio ilgo laukimo balsas užlūš... Tačiau mes atsidurdavom smagioje kompanijoje, kadangi mūsų prieškambario kaimynai vadinosi tokiais vardais kaip Ivan Kozlovski, Mark Reizen, Maksim Michailov, Maja Pliseckaja, Emil Gilels arba David Oistrach...

Žiauriausia būdavo dainuoti priėmimui baigiantis. Nuo žmonių net tiršta didžiulė salė; prie ilgo stalo, pastatyto prieš estradą, sėdi vyriausybės nariai, jau kiek nusišnioję, atsukę į jus paraudusius, paburkusius veidus. Vienas jų erzi kažkokią pastabėlę kaimynui, kitas 'spokso į jus stiklinėmis akimis...O jūs stovit pastūrusi toje scenoje, apimta tokios gėdos, tokio pažeminimo, kad norėtusi prasmegt skradžiai žemę.

(bus daugiau)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

SPAUSDINAME LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUI
SKIRTOS, KANTATOS KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVA
IŽANGINIO I-OJO EILERAŠČIO TEKSTĄ:

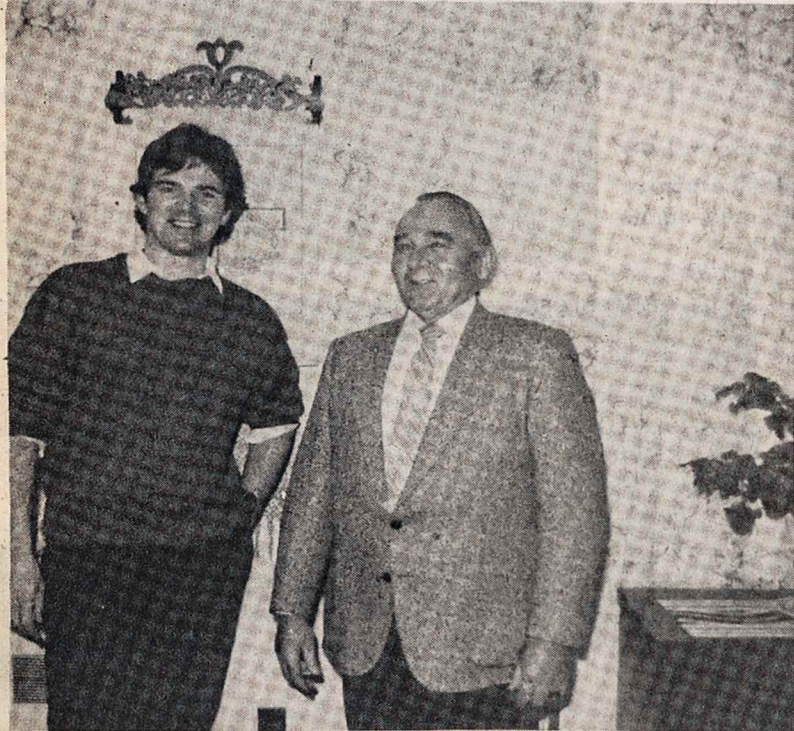

KAIRĖJE: - 600m. Lietuvos Krikščionybės Sukaktuvinis Komitetas (nuotraukoje trūksta AV kleb. kun. J. Aranausko, SJ ir E. Krasowski): J. Lukoševičius, Ir. Valkauskienė, E. Tanonienė, Šv. Kazimiero Pjos kleb. St. Šileika, SDB, M. Malcienė, Alb. Blauzdžiūnas, Seselė Palmyra, Sol. A. Keblys ir Alb. Norkeliūnas.

ŽEMIAU: - pasirodę repeticioms- Kantatos kompozitorius muz. Aleksandras Stankevičius ir sol. A. Keblys, kuris rūpinasi įvairiais choro reikalais. Dešinėje: dalis Jungtinio Choro dainininkų pirmojoje Kantatos repeticijoje.

Abi nuotr. A. K a l v a i č i o

Nuotr. A. M i c k a u s

PROTĖVIAI

Bunda aisčių žemė amžių migloje.
Gaudžia girių girios, ošia Baltija.
Ir Praamžiaus, ir Perkūno įskelta
suliepsnoja protėvių ugnis šventa.

Amžių amžinybų miglose
klaidžiojai bevardė ir basa,
kolei saulėn atėjai laisva,
kryžių ir rūpintojėlių Lietuva.

Keliasi iš miego girios ir vanduo.
Rieda aukso smėliu gintaro akmuo.
Ir dienos naujós ateina pasitikt
kunigaikščių išdidi gentis.

Amžių amžinybų miglose
klaidžiojai bevardė ir basa,
kolei saulėn atėjai laisva,
kryžių ir rūpintojėlių Lietuva.

Prisikėlė aisčiai iš naktų nakties:
broliai seserys iš amžių nebūties.
Prisikėlė išsvajota ir sava
artojėlių ir valdovų Lietuva.

Amžių amžinybų miglose
klaidžiojai bevardė ir basa,
kolei saulėn atėjai laisva,
kryžių ir rūpintojėlių Lietuva.

Henrikas Nagys

KANTATA "KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVA"
pirmą kartą bus atlikta Montrealyje gegužės mėn. 23 d.
Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Ta proga rutšiamas leidinys, kuriame bus atspausdintas Kantatos tekstas, taip pat jos vertimai į anglų ir prancūzų kalbas. Vertimus atlieka Arūnas Staškevičius ir Rytis Bulota.

Kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus sukurtos šiai Kantatai muzikos pagrindinių balsų gaidos bus taip pat atspausdintos šiame leidinyje. Montrealio L.K. Sukaktuvinis Komitetas savo darbą pradėjo 1986 m. sausio mėn. 22 d. ir iki dabar posėdžiavo kas menesį, o paskutiniu metu ir dažniau.

IŠMESTINUKAS

A P Y S A K A
(tęsinys)

Pasitaisius nuotakai, svečiai dar ilgai svečiavosi. Po dvyliktos valandos Kuzmickiai nuslino į apačią savo butan, Onutė dėl vėlyvo laiko pasiliko nakvoti ir su Laima jos tilpo vienoje lovoje. Taip pat pasilio Albertas, nes jam buvo tolimas kelias į Šančius. Vlodo draugai buvo policijos pareigūnai ir turėjo specialius leidimus vaikščioti naktį.

Pavasaris žygiavo žydinčiais, bet kruvinais keliais. Vokiečiai vietomis traukėsi galvotrūkčiais. Bolševikų radijo pranešėjai lietuvių kalba rėkė apie savo pergalę išsijusę. Paklausius jų pranešimų, šiurpas ėmė. Frontas artinosi prie Vilniaus, o kitu galu smigo į Lenkiją. Per Maskvos radiją buvo grasinama žiauriu kerštu ir pakartotinai šaukiama: "Išnaikinsime visus - nuo seniūno ligi Kubiliūno!". Kartais šauksmai pasikeisdavo: "Štai, mes ateiname jus išvaduoti iš žiaurios priespaudos!" Ir tuojau pat pridėdavo: "Mirtis okupantui ir jų pakalikams!" Nacių pagelbininkais jie laikė ir visus tuos, kurie atidavė reikalaujamas normas, dirbo raštinėse ir nėjo į mįškus jungtis prie raudonųjų partizanų. Baisu buvo pasilikti ir skaudu buvo bėgti į nežinią. Žmonės atsidūrė lyg ant bedugnės krašto, kada užnugarį liepsnojo naikinanti ugnis, o priešakyje - siauras, linguojantis nuo vėjo, liptelis...

Laima, Vladas ir jų artimieji kaip Tumonis, Sarapinas ir dar keli, kurių pavardžių Laima nežinojo, nutarė trauktis į Vakarus. Vlodo draugas Sarapinas, tarnaujantis lietuviškoje policijoje, per pažįstamus gavo kelis pažymėjimus jau su tikrais parašais vokiečių civilinės vadovybės, ant kurių tik reikėjo užrašyti norimą pavardę ir štai turi leidimą vykti į Vokietiją. Kaip buvusiam civilinės valdžios pareigūnui, buvo parašyta, kad suteiktų reikiama pagalba ir netrukdytų jam pasiekti norimą vietą. Vladas, Laima ir Tumonis jau tokius pažymėjimus turėjo.

Laima, paskendus naujoje meilėje, buvo laiminga. Vėl grįžo seniai bedainuotos dainos ir nežiūrint visų ateities būsimų netikėtumų, ji ir Albertas vaikščiojo, kaip senais laikais. Dažnai valandas išsėdėdavo laikydami vienas kito ranką ir pritrūkę kalbos. Paskutinį laišką iš namų ji gavo birželio mėnesio pabaigoje kartu su maisto siuntinėliu. Laiškas buvo labai trumpas, pilnas išgąscio ir nevilties. Pirmą kartą nieko neužsiminė apie Laimos sūnelį Vytuką. Ką jie mano daryti - ar bėgti, ar pasilikti - nieko nerašė, matyt, dar buvo neapsisprendę. Kartą Albertas išsitarė, kad jis norėtų pamatyti savo tėvus ir priminė Laimai, ar ji nenorėtų taip pat savųjų pamatyti. Abu buvo, galima sakyti, lyg iš to paties krašto, nes juos skyrė tik vieno valsčiaus ribos. Laima tai išgirdusi, nepaprastai nudžiugo, nes jau seniai rūpėjo susižinoti, ką darys jos sūnaus globotoja-motina. Plaukai jai šiaušėsi pagalvojus, kad jos sūnus gali pasilikti pas bolševikus. Tokiu atveju ji jo niekada nebematytų. Vengė Albertui apie tai minėti ir sūnaus ilgesį laikė uždarytą savyje. Apie tai užminus, ji puolė Albertui ant kaklo ir jį bučiuodama prisipažino, kad jos didžiausias troškimas pamatyti sūnų ir sužinoti, koks jo likimas.

- Dieve, Dieve, kas reikia daryti, jei jis čia liktų, skundėsi ji. Albertas, į ją pažiūrėjęs, tvirtai priminė: - Dėl to nesirūpink. Matai, kad frontas ant nosies ir tvarka pairusi. Mes jau turime su savimi dokumentus. Tuojau važiuojame, aplankysime tėvus ir, jei Motuzienė nutartų pasilikti, tai mes paimsime tavo sūnų ir traukiame į Vakarus, žinoma, pirmiausia jį nuvežę į mano tėviškę. Vienu žodžiu, matysime, kaip visi reikalai klostysis.

D o b i l a s

Tą vakarą, kai Laima su Albertu padarė aiškų sprendimą, Vladas prisipažino, kad jis irgi su Onute vyks į jos tėviškę Žemaitijoje ir paduodamas Laimai jos adresą, pasakė, kad jie ten jį lauks. Visi, kad ir galutinai nutarę pasitraukti, vis tik netikėjo, kad Vakarai leis bolševikams užimti Europą. Visi tikėjosi, kad pasitraukia trumpam, išvengdami fronto ir greitai sugrįšią. Baigdamas Vladas pridėjo, kad jis ir Onutė tėviškėje sumainys žiedus ir vienu, ir kitu atveju.

Sekančią dieną butelis liko tuščias su užslėgta spyna ant durų.

Traukiniu ligi Radviliškio važiuo visi keturi. Ta kryptimi vietos vagone užteko, galima sakyti buvo ir gulėti pasitaisiusių. Po vidurnakčio atsirado reikiamoje stotyje. Šiltą vasaros naktį laukti pasimainančių traukinių nebuvo sunku. Vladas su Onute nuo jų atsiskyrė, nes jie laukė traukinio į priešingą pusę. Albertas, laisvai įardomas vokiečių kalbą, sužinojo, kad vienas traukinys greitai eis Rytų kryptimi ir sustos čia pasiimti vandens. Nurodžius jo sustojimo vietą, Laima su Albertu į jį įsikabino. Paskutinį kartą Laima šioje stotyje atsisveikino su savo broliu, įsikabinę į karišką traukinio sastatą, jie du įsitaisė atviroje platformoje. Vagonai vienodai bėdėjo žvaigždėm mirgant. Traukinys nešėsi visu greičiu į Rytus. Ar jis sustos reikiamoje stotyje, nežinojo. Pavažiavus trejetą valandų ir tik vieną kartą prasilenkiant sustojus, jau ir aušros pirmieji spinduliai nušvietė auksine spalva laukus. Tik kelios stotelės liko ligi tikslo. Su savim jie nieko sunkesnio neturėjo. Albertas buvo paėmęs drabužiams ir sumuštiniams mažą kuprinėlę, o Laima tik rankinuką. Nutarė iššokti, jei traukinys greičio staigiai ir nesumažins, prieš stotį, nes stotyje tai daryti labai pavojinga.

Artėjo laukiamoji stotis ir štai paskutinis iki jos po kairę, kaimelis. Už jo kilometrėnė lyguma. Laima pastebėjo, kad semaforo žviesa nepasikeitusi į raudoną. Ji žinojo, kad jis nesustos ir vikriai, jau anksčiau pamokiusi Albertą kaip iššokti, pirmutinė nuriedėjo nuo pylimo. Po jos greitai ir Albertas iššoko. Abu laimingai, tik Laima smulkių žvirgždų prisivarė į kairės rankos dešną. Netoli stovėjo pirmųjų saulės spindulių apšviesti krūmokšniai, už kurių jau jie abu žinojo randantis kaimo keliuką į akmenimis grįstą gatvę, vedančią į apskrities miestelį.

Prie miestelio pirmųjų trobesių skubotai darbavosi grupelė vokiečių kareivių, statydami kažinkokius pabūlus. Pamatę ateinančius, iš tolo aštriu balsu juos sulaukė. Aukštas, lieknas puskarininkis, nesiteiraudamas dokumentų pasakė, kad šiuo keliu į miestelį draudžiama eiti. Albertas iš tolo ir mandagiai pasiteiravo apie padėtį, bet puskarininkui padrąsinus, kad dar Daugpilis laisvas, įjėdu pasuko atgal ir kiek paėję siauručiu keliuku, pasileido kiek tolesniu keliu pralenkiant miestelį. Kurį laiką ėjo tylėdami, bet galiuką paėjęs, Albertas kreipėsi į Laimą:

- Žinai, brangioji, padarėme didelę klaidą, kad čia išlipome. Geriausiai būtų, kad mes dabar pėsti eitume pirmiausiai patikrinti, kaip tavo Vytuko reikalai ir tik tada žinosime, kaip elgtis ir ką daryti. Kelia į ten labai gerai žinau, nes mano tėčio brolis- mano dėdė- netoli nuo tos vietos gyvena. Dabar jau jis yra miręs, bet ten mes ir neisime. Nuo čia nebus daugiau kaip keturiolika kilometrų. Ar galėsi tokį kelio gabalą pėsčia nueiti?

- Gali būti ir dvigubai daugiau! Rytas toks gražus ir, kiek žinau, tavo kuprinėje rasime ką užkąsti. Tikrą tiesą Albertai, sakai. Pirmiausia ten turime eiti.

- Grįžkim atgal ir dešiniąją pusę patrauksim tiesiai per dvaro laukus. Ten tikrai bus laisvas šoninis kelias. Miestą palikę, galėsime papusryčiauti.

Sekėsi puikūsiai. Praėjus Šalensko miškelį, keleviai pradėjo pamažu akimis įieškoti vietos poilsiui. Besidairant, privijo juos vežime sėdintis senukas ir sulaukdamas arklį, pakvietė sėsti į vežimą:

- Matau kad pavargi. Vietas vežimi pilnai užtenka jeigu nesididžiuojat, kad vietams pliki šiaudai. Sėskitės. Matai, dabar take neramūs laikai, tai kartu visiems bus drusiau.

Prašyti daugiau nereikėjo, ir Laima su Albertu susirangė į vežimą.

- Širdingai dėkojame, tėvuk, teisingai sakai, kad ir pavargome.

- Tai iš kurgi tamstelas?

- Iš Kauno. Dar norime giminių aplankyti. Eidami sužinojome iš vokiečių kareivių, kad frontas dar už Daugpilio.

- Iš pačia Kauno, tai ir tin nebekas. Visur tas pačias bėdas...- tęsė toliau senukas. - Frontas tai gal dar nearti, ale matai, kad pilni miškai negerų žmonių. Nebežinai katre geri, katre blogi. Pra mūsų ulyčių anūden pravažiava važiuoti visa vilkstine. Saka, tai buva raudanieja. Visai nieka nebija. Matyt, germanas nabaturi žmonių jas iš miškų iškrapštyt. Vakar,- tęsė kalbus senukas, atrodė, jam kalbos ir drąsos pridavė stikliukas, nes stiprokai degtinėlė kvėpėjo,- pačiam vidurnakty mūsų visa policija iš miestelia skubotai išsikrapšė. Dabar ape tin nebėra valdžias, saka, kad jau įnai nebesugrįš, girdėjam, kad visas knygas sudgina.

- Tai kur jie išvažiuo?- paklausė Albertas.

- Mačiau dabar pravažiuodamas pra kamandatūras susirinki. Ku je taliau daris negi paklaus. Taigi, sakau, koku koroni Dievas ant mūsų užtrauki. Tų patį rytmetį, tik policijai išvažiuavus, iš frontą bėgdami te sesnikai ėmė ir sušaudė Stačkų kaima Kavolį ir du geresnius gaspadorius. Buk tai saka atrada šautuvų prikištus senus bičių avilius. Gal ir ne je tina padėja ir va supiškina ir gana. Sušaudė ir palika kaip kaktus gyvulėlius. Ir padaryk tu jiem ką kad nori. Tai pas ką gi tamstelas dabar ainat?

- Mano dėdė gyveno Pašilių kaime, tai norėjau giminių aplankyti,- atsakė Albertas.

- Tai kaip gi jį šaukė? Koku gi pavardim?

- Tumonis Jurgis, už akių jį šaukė Jagariuku.

- A, kurgi, gerai pažinojau. Tegu Dievas jam dangų susimylti, buva geras žmogus, ale va ta akla žarna užsidedė ir nulydėja į kapelius.

- Tai kaip, tėvuk, negalvoji pasitraukti į Vakarus?

- Nebe man, parsenas. Jaunesni išlakstė ir nesake un kurių pusį. Kas bus, tas bus, Dieva valia.

Senukas lyg pavargęs, paragino arklį ir vežimas, paskendęs dulkių debesyje, greitai varėsi į priekį. Vėlyviems pusryčiams atėjus, keleviai atsiveikinę gerąjį senuką, pasuko į miestelio geležinkelio stotį iš šiaurės pusės.

- Girdėjau, kad naujas Motuzienės vyras - Žemaitis- yra geležinkelietis - kreipėsi Albertas į Laimą, tai kaip tik stotyje apie jį pasiteiravę, viską sužinosime, o jau tada be trinkšmo, jei reikės, sudarysime tolimesnį planą.

Stotis buvo tuščia, tik trečioje linijoje manevravo garvežys, sukabinėdamas vagonus ir prie jo darbavosi keli tarnautojai. Albertas, palikęs Laimą nuošalyje, prie jo prie jų. Greitai grįžo ir pasake:

- Jau jų nebėra. Daugiau kaip prieš savaitę išvažiuo į Vokietiją. Ne tik su tavo sūnumi, bet ir kaikiuriuos baldus leido pasiimti, nes jis perkeltas kaip tarnautojas. Tikrai tu, Laimute, kritiškais momentais esi labai laiminga.

Ir padavė Laimai lapelį, ant kurio buvo užrašytas miestas, į kurį buvo išsiųstas Žemaitis su šeima.

NEPRIKLAUOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE)

KALBĖKIME SU SAYO VAIKĖIS IR VAIKAIČIAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

Nacionaliniame Šuminių parke saugojama didžioji pušis.

• VILNIAUS Konservatorijoje įvyko liaudies instrumentų orkestro koncertas. Jį skyrė pagerbti Konservatorijos orkestrinio fakulteto dekanas, docentas Valento Leimonto 60 m. gimimo ir 35-ųjų kūrybinės veiklos sukaktuvių progą.

Dirigavo pats sukaktuvininkas, dainavo I. Milkevičiūtė.

V. Leimontas yra surengęs daugiau kaip 270 koncertų su liaudies instrumentų orkestru ir gastroliavo Rygoje, Taline, Minske, Kijeve, Lvoje ir kitur.

KONKURSAS RAŠYTOJŲ IR PEDAGOGŲ G. PETKEVIČAITĖS-BITĖS 125 m. GIMIMO SUKAKTĮ MININT

PANEVŽIO knygos bičiulių draugija paskelbė ekslibrisų konkursą, kuriame gausiai dalyvavo dailininkai.

Senovinė lietuvių literatūra yra reikšminga daugeliu atžvilgių. Visa ji turi vienokią ar kitokią istorinę, pažintinę vertę. Iš jos taip pat eina įvairių literatūrinių tradicijų. XVI amžiuje buvo rašomi metraščiai, kuriuose pasakotos legendos apie Vilniaus įkūrimą, Kęstutį ir Birutę, radusios atgarsį vėlesnėje lietuvių literatūroje. Senojoje lietuvių raštijoje formavosi literatūrinis stilius, meninė išraiška, eilėdara. Ji labai svarbi ir lietuvių kalbos istorijai, nes užfiksavo daug senų žodžių, gramatinių formų iš įvairių Lietuvos vietovių. Iš tos epochos ypač daug paveldėjo XIX amžiaus pirmosios pusės lietuvių rašytojai, suskate rūpintis tautinės kultūros kūrimu, kalbos ugdymu, praeities ir tautosakos tyrinėjimu.

Karalius Žygimantas Augustas 1576 m. išleiso įsakymą, pagal kurį kiekvienas jo karalystės gyventojas laisvai galėjo pasirinkti tikybą. Tuo metu genami iš savo tėvynės, Lietuvą užplūdo škotai - kalvinistai. Jie apsigyveno Žemaitijoje, o juos rėmė ir globojo Lietuvos kunigaikščiai Radvilos.

O. Poškaitytė

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3504
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.

JEIGU NORI MUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS.

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

• KLAIPĖDOS restauruotame senamiestyje galima matyti, kaip atrodė prieš porą šimtmečių ilgi kiemai, jame stovintis gyvenamas namas ir už jo arklidės, sandėliai ir daržinė.

Tokie pastatai priklausė turtingiems prekybams, atvykusiems į Klaipėdą.

Restauruotame komplekse, esančiame prie centrinės miesto turgavietės bus įrengta mažų parduotuvių su specialiais prekystaliais. Žadama, kad bus galima įsigyti medžiagų, suvenyrų, tualetinių reikmenų ir kt.

• PLUNGĖJE pastatyta nauja autobusų stotis, kuri per parą galės aptarnauti 3.000 keleivių. Stotį suprojektavo Miestų statybos Projektavimo Instituto Kauno Filialo specialistai.

• "POEZIJOS PAVASARIS" leidinių sudarė M. Karčiauskas. Vilnius, 1986 m. 344 psl., 10.000 egz.

• VILNIAUS slidininkai laimėjo Lietuvos taurę II-ą vietą laimėjo kauniečiai o klaipėdiečiai - trečiąją.

• ATMINTYS. Marcelijus Martinaitis. Eilėraščiai. Vilnius, 1986 m., 94 psl., 10.000 egz.

medicinos specialistai šiame kontinente protestuoja dėl tokio "žmogų tobulinančio" sporto.

UNIVERSE UŽTIKTA NAUJA GALAKTIKA

JAV astronomai neseniai užtikto universe, kuris apima saulės sistemą ir visas žvaigždes. Paukščių Taką ir kitus žvaigždynus, naują galaktiką. Mokslininkai nurodo, kad šviesos spindulys, kuris per metus nukeliauja 9,46 trilijonus kilometrų, vien tik jam persikristi Paukščių Tako galaktiką, užtruktų 100.000 metų. Todėl universo dydžio niekas nėra nustatęs ir žmogus nepajėgus jo išmatuoti. Bet jis yra sukūręs įvairių teorijų, kurioms pagrindu parinko ilgalaikius stebėjimus per jo paties išrastas teleskopus. Didžiausias teleskopas randasi Puerto Rico, Arecibo kalnuose, sukonstruotas 1963 m. Anglai didžiuojasi savo karališka observatorija Jodrell Bank, netoliese Manchester, kuri gali susekti ir radijo signalus, ateinančius iš neaprepiamos erdvės. JAV nusileidžia, didžiuodamasi, kad Palomar observatorija netoliese San Diego, Calif., gali sugauti šviesos spindulius, ateinančius iš neaprepiamo universo ir taip pat nufotografuoti dangaus kūnus iš skraidančių astronominių observatorių ir t.t. Neatsilieka ir Sovietų Sąjunga su savo observatorija Pulkovo, esančia netoliese Leningrado, įkurta 1839 m.

Tačiau astronomai nėra patenkinti šiomis observatorijomis ir ragina JAV pastatyti naują observatoriją Havajų salose ir joje įrušti instrumentus paskutiniųjų technologinių laimėjimų. Viso šio sąjūdžio kaltininkas yra Stanford universitetas ir jo astronominė observatorija, iš kurios yra pastebėta universe nauja galaktika lanko pavidalo, kuri nusitęsia per universą bent 300.000 šviesos metų arba bent 20 bilijonų kilometrų ir astronomai sprendžia, kad pastaroji yra didesnė už Paukščių Taką apie 10 kartų (!) ir siekia Andromedos galaktiką. Joje šviečia bilijonai saulių. Mokslininkus nustebino joje esančių žvaigždžių išsidėstymas taisyklingu geometrišku puslankiu. Užtiktoji galaktika savo dydžiu pralenkia visas žinomas galaktikas. Iš jos sklinda šviesos spinduliai. Astronomai nustebinti tuo nepaprastu reiškiniu. Nublinksta ir visos sukurios teorijos apie galaktikų judėjimą ir susidūrimą viena su kita. Arkinė galaktika, manoma, egzistuoja trilijonus šviesos metų ir, gal būt, nuo pat universo jaunystės dienų... Bet geriau iširti šio reiškinio paslapties su turimais teleskopais neįmanoma, nes jie yra per silpni. Mūsų observatorių įrengimai prie dabartinių technologinių laimėjimų galima prilyginti prie 3000 m. buvusių prieš Kristaus laikus. Tačiau ir pačios observatorijos teatsirado tik apie 1700 metus, nes apie tą laikotarpį buvo išrastas teleskopas. Pirmoji observatorija buvo įkurta Anglijos karaliaus Charles 1675 m. Mat, didėjant Anglijos kolonijoms ir laivynui, jūrininkams iškilo gyvas reikalas, kad būtų nustatyta žvaigždžių tikslesnė padėtis.

P. Indreika

1987 METŲ KELIONĖS LIETUVIAMS.

* Kelionė į Lietuvos Krikščionybės Jubiliejų Romoje nuo BIRŽELIO 21 d. iki BIRŽELIO 30 d.
- \$ 1935.00 (U.S. \$ 1435.00)

* Jaunimo grupės kelionė į Lietuvą 10 dienų: Vilnius, Kaunas, Trakai, Maskva ir Leningradas, nuo BIRŽELIO 29 d. iki LIEPOS 13 d.
- \$ 1999.00 (U.S. - \$ 1480.00)

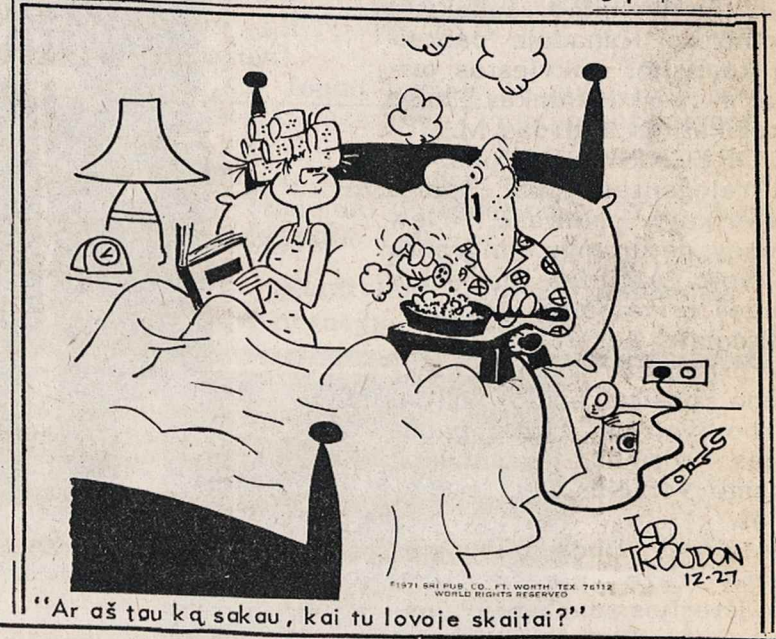
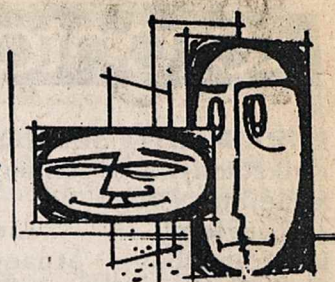
* Kelionė į Lietuvą 10 dienų: Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Trakai, Maskva ir Leningradas, nuo RUGSĖJO 25 d. iki SPALIO 9 d.
- \$ 1885.00 (U.S. \$ 1400.00)

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į L. STANKEVIČIŲ, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Canada, H7G 4K7

Tel.: 514-669-8834

Padedu užpildyti anketas giminių išskirtimams iš Lietuvos ir tarpininkauju nuperkant dovanas giminiams.

KREVI VEIDRODŽIAI

"Ar aš tau ką sakau, kai tu lovoje skaitai?"

Parinko O.L A Š A S

AR TIKRAI ???

- Ar tikrai kai kurie besaikiiai alkoholį vartojantys rego rožinės spalvos dramblius?

Taip, kai kurie alkoholikai mato tokius vaizdus, o žiaip dažniau paprastesnius sutvėrimus - gyvates, vorus ar pan. Ištyrus 52 alkoholikus pacientus, pasiekusius DT (delirium tremens - baltosios karštilgės) stadiją, paaiškėjo, kad 15-kai iš jų matėsi šunys ar vabzdžiai, 14-kai gyvatės, 10-čiai paukščiai ar katės ir arkliai, 9-iems fantastiški sutvėrimai, o 4-iems drambliai, vienam ju-rožiniai.

- Ar gėrimas pakelia ar nusmukdo nuotaiką?

Dr. Edith Lisansky, Ph.D. sako, kad kai kuriais atvejais stiklis alkoholinio gėralo panaikina lengvą depresiją ir piktumą. Kitais atvejais atvirkščiai - tokias savi-jautas pastiprina.

- Ar nevartojantieji alkoholio ilgiau gyvena, negu išge-riantieji?

Ne. Tarp su saiku vartojančių alkoholį ir visai nege-riantų nėra skirtumo, pagal Yale Universiteto tyrimus. Bet stipriai geriantys žymiai sutrumpina savo gyvenimą.

- Ar geriantieji skiriasi savo asmenybe nuo negeriančių?

Taip. Washington'o Universiteto studijos rodo, kad daug geriantieji yra didesni egoistai, materialistai, tole-rantiškesni, meilesni, impulsyvesni, paniūresni, ne tokie optimistai, dažniau nuobodžiauja ir yra neramesni.

- Ar alkoholis apsunkina spalvų atskyrimą?

Taip. JAV Aviacijos tyrimai patvirtina, kad alkoholis sumenkina pajėgumą atskirti spalvas. Kava- atvirkščiai - sustiprina pastabumą spalvoms.

- Ar introvertiško būdo asmenys yra mažiau paveikiami alkoholio, kaip ekstrovertai?

Taip, net ir nedaug išgėrus. Serija tyrimų, atliktų Britanijos psichologų rodo, kad ekstrovertai geriant pažymėtinau greičiau praranda koordinaciją ir mintijimo aštrumą.

"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI AUKOJO:

\$ 100,- P. Brikis;
\$ 25,- J. Gustainis; \$ 20,- V. Sušinskas; \$15,- H. Butkevičius;
po \$ 10,- P. Stočkus, G. Vanagaitis, V. Bytautas; po \$5,- L. Bruzga ir L. Stanius.
VISIEMS - NUOŠIRDUS AČIŲ!

"NL"

• P. Masionis grąžino 6 šėrus (ne 2, kaip buvo klaidingai atspausdinta).

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŲ "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pašinaudoti žemiau

esančia atkarpa ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.

Adresas

Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

IŠ PASKAITŲ SERIJOS: Krikščionybės Atnaujinimo Minėjimo Proga

Rengiamų Lietuvos krikščionybės atnaujinimo bei sustiprinimo sukakties Komiteto Kanadoje paskaitų komisijos pakviestas pirmasis paskaitininkas buvo istorikas dr. Algirdas M. BUDRECKIS iš Bostono.

Prelegentas yra gimęs Amerikoje, Newark, New Jersey neturtingų imigrantų šeimoje. Algirdas Budreckis baigęs privalomus mokslus, siekdamas aukštesniojo, buvo priverstas griebtis kiekvieno pasitaikančio darbo. Dirbo įvairius - buvo padavėjas, virėjas, kasininkas, teismo vertėjas bei tarnautojas.

Algirdas Budreckis magistro tezę parašė 1963 m. Istorijos daktaro laipsnį gavo 1965 m. Rutgers Universitete. Gavęs doktoratą, lektoriaravo tame pačiame universitete.

Jis yra vedęs Giedrę Korsakaitę, turi tris vaikus: Arvydą, Gediminą ir dukrelę Dainą.

Dr. Budreckis studijuodamas reikšėsi Lietuvių Bendruomenės visuomenėje, kultūrinėje ir politinėje veikloje. VLIK'o tarnyboje ir valdyboje, JAV LB Krašto Valdyboje. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo

1986 m. spalio 9-tosios VILNIAUS DIENA - Chicagoje. Taria žodį dr. ALGIRDAS BUDRECKIS.

dalyvis, ALT'o išdo globėjas. Rytų Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio atstovas VLIK'o tarnyboje. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos garbės narys. Radijo "Free Europe" bendradarbis. Pavergtųjų Europos Tautų Seimo sekretoriato buvęs tarnautojas. Nenuilstamas spaudos bendradarbis. Kas iš mūsų nėra skaitęs jo

istorinių straipsnių, ypač apie Lietuvos valdovą kunigaikštį Algirdą. Istorikas dr. Algirdas Budreckis yra paruošęs ir suredagavęs kolektyvinį mokslininkų veikala lietuvių ir anglų kalba pavadintą "Rytų Lietuva". Jo dviejų paskaitų Toronte proga galima bus išgulti tas jo suredaguotas knygas su jo įrašu. Be to, ne-

• IŠGANYTOJO PARAPIJOS CHORAS renkasi repeticijoms kovo 9, 16 ir 23 d.d., 7:30 v.v. Parapijos saleje.

LAIMĖJO LIETUVIAI KREPŠININKAI

York Lygos vyrų krepšinio rungtynės vyko vasario 16 d., George Harvey Gimnazijos patalpose. Mūsų krepšinio komandos "Aušros" vyrai rungtynės su "Hectors" ir laimėjo 86:64 (41:36).

"Aušros" komandą sudarė: S.Žulys, V.Gataveckas, R.Underys, V.Dementavičius, K.Bartusevičius, G. Simpson, A.Pylpiu.

BRAZILIJA

APIE LIETUVIUS BRAZILIJoje

Pietų Amerikoje didžiausia lietuvių kolonija yra Brazilijoje. Oficialiais duomenimis 1968 m. lietuvių buvo apie 30.000. Pusė jų yra apsigyvenę Sao Paulo mieste ir jo apylinkėse, dalis Rio de Janeiro, kur dar veikia lietuviškos muzikos radijo pusvalandis, kiti išsisklaidę po įvairias vietas. Pirmieji lietuviai - keliadešimt šeimų - atvyko 1888-90 m. Kūrėsi ūkiuose ir mažesniuose miesteliuose. Ligi 1926 m. užregistruota 8.146 lietuvių, nors žinios netikslios. Tarp 1926-1930 m. S. Paulo mieste ir apylinkėse buvo įsikūrę apie 30.000 lietuvių. Apie 500 jų atvyko po 1947 m.

Masinę emigraciją į Braziliją ypač traukė nemokamos kelionės ir pigiai įsigyjamų žemių pažadai. Nesąžiningi agentai tačiau labai nuvylė atvykusius, kurie turėjo patirti daug vargo ir labai sunkias sąlygas, kad prasigytų, tuo labiau, kad nei klimatas, nei vietos papročiai nebuvo artimi lietuviams.

PRISIMENANT ŽURNALISTĄ MELDUTĮ LAUPINAITĮ

Po ilgos ir sunkios ligos Brazilijoje, Sao Paulo mieste praeitų metų spalio mėn. 30 dieną mirė lietuvis žurnalistas Meldutis Laupinaitis. Jis buvo apie 75 m. amžiaus. Kilęs iš Rytų Lietuvos, karo metu kaip "dykukas" atsidūrė Vokietijoje, iš kur apie 1948 m., padedant tuomet Brazilijoje gyvenančiam kun. Antanui Ausenkai, atvyko į Braziliją.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTIES KOMITĖTO KANADOJE PASKAITŲ KOMISIJOS DALIS NARIŲ. Iš kairės: evang. kun. POVILAS DILYS, paskaitų komisijos pirm. kun. dr. Pr. GAIDA, ANGELIKA SUN-GAILIENĖ ir VYTAUTAS BIRETA, Pagrindinio Komiteto Kanadoje pirmininkas. Nuotrauka St. Varankos

seniai jis yra paruošęs ir išleides "kišeninio formato" leidinį anglų kalba "An Introduction to the Lithuanian History". Tos anglų kalba išleistos knygos yra tinkamiausia dovana angliškai kalbantiems bei mūsų jaunimui.

Dr. Algirdo Budreckio paskaitos vyks Toronte LIE-

TUVIŲ NAMUOSE kovo mėn. 7 d., šeštadienį, 7 val. v. Paskaitos tema: "Istoriografiniai veikalai anglų kalba apie Lietuvą ir lietuvius". Paskaitos vakarą rengia Lietuvių Namų Kultūrinė Komisija.

Antra paskaita vyks kovo 8 dieną, 2:30 v.p.p., taip pat Toronto Lietuvių Na-

muose. Ją rengia Lietuvos Krikščionybės Sukakties Komiteto Kanadoje Paskaitų Komisija. Ji bus pradėta su trumpa muzikine programa. Tai bus 1-oji iš keturių paskaitų, ryšium su 600 metų krikščionybės atnaujinimu Lietuvoje. Visi kviečiami skaitlingai dalyvauti paskaitose.

Štepas Varanka

• VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SAJUNGOS Centro Valdybos posėdis vyks š.m. kovo mėn. 21 d., 1 val. p.p. Kanadoje, Paris, Ont.

Lietuvių Namų Žinios

• LIETUVIŲ NAMŲ nariai, pakeitę adresus, prašomi pranešti tel: 532-3311, arba, užrašius pakeitimą, įmesti į LN dėžutę prie raštinės durų.

• LN Valdyba patvirtino dvi naujas nares: Valeriją Čeponytę ir Dianą Balaišytę.

IDOMUS UŽGAVENIŲ KARNAVALAS

LIETUVIŲ NAMŲ tradiciniai ruošiamas Užgavėnių Karnavalas įvyko vasario mėn. 28 dieną. Pirmoji dalis

ją ir nuolatinei apsigyveno Sao Paulo mieste. Ten puikiai išmoko portugalų kalbą ir veikiai įsijungė ne tik į lietuvių, bet ir vietinių brazilų veiklą. Puikiai valdydamas plunksną, vietos brazilų spaudoje rado sau labai palankią dirvą garsinti Lietuvos vardą. Kartu kėlė balsą, kokių žiaurumų pridarė sovietiniai okupantai, užėmę Lietuvą, Latviją ir Estiją 1940 metų birželio mėn. 15 dieną.

Pradžioje jis parašė knygėlę lietuviškai "Aš kaltinu", kur aprašė sovietinio okupanto niekšybes. Vėliau tos knygelės apimtį padidino ir parašė jau gana didoką veikalą portugalų kalba "Eu acuso, genocidio sovietico", kuris buvo išleistas 1981 m. /112 psl./ Knygelei įvadą parašė vienas brazilų generolas, buv. Krašto Apsaugos ministeris. Ši knyga, praplėsta ir pagerinta, antra laida išleista 1983 m. ir susilaukė didelio pasisekimo ir įvertinimo brazilų spaudoje. Be to, yra parašęs ir knygą apie savo keliones po Amazonės džiungles.

Brazilijos Švietimo Ministerijoje jo knyga gerai įvertinta ir užregistruota.

Meldutis Laupinaitis ruošė knygą ir antrai jos daliai, kurioje turėjo būti pavaizduotas nacinių Lietuvos okupantas su jo holokaustu, bet prasidėjusi nesveikata nebeleido užbaigti šio darbo. Jis taip pat rašė poeziją, kuri buvo spausdinama lietuvių ir brazilų spaudoje.

Kaip toks aštrus prieškomunistinis veikėjas, a. a. Meldutis turėjo ir daug priešų. Pav., prieš keletą metų jis buvo pagrobtas nežinomų "haidžiakerių", išlaikytas kažkokioje pašiurėje visą parą ir paleistas prigrąšius, kad liautųsi su

Jaunimo Popietė. Karaliaus Mindaugo Menės balkonuose 10 įvairių organizacijų buvo iširengusios savo paviljonus, kuriuose buvo galima nusipirkti įvairių rankdarbių, kepinų, išbandyti laimę loterijoje arba pasigrožėti jų veiklos nuotraukomis. Paviljonų įvertinimo komisija paskyrė premijas: I-ąją - GINTARO Ansambliui, II-ąją - ATŽALYNO Ansambliui, III-ąją - "Dirvos" Rėmėjų Būreliui.

3 val. p.p. Jaunimo Popietės meninę programą atliko ATŽALYNO ir GINTARO jaunieji šokėjai, Selsių vadovaujamo VAIKŲ DARŽELIO auklėtiniai bei MAIRONIO LITUNAISTINĖS MOKYKLOS Choras.

Salė buvo pilna žiūrovų. Pranešėja Daiva Grybaitė.

II-a dalis- Kaukių Vakarų. Meninę programą atli-

ko ATŽALYNO ir GINTARO vyresnieji šokėjai, GINTARO nauja dainininkių grupė, vadov. jaunos muzikės Rūtos Stasienės ir Vyrų Choras ARAS, vad. sol. V. Verikaichio.

Po programos vyko šokiai, grojant geram orkestrui. Pertraukos metu pravesta loterija, kurios I-ąją laimikį ištraukė Ontario M.P.P. Mrs. Ruprecht. Kaukių įvertinimui sudaryta komisija, į kurią įėjo ir viešnia M.P. Mrs. Vicer, paskyrė 7-nias premijas.

Toronto jaunimas mėgsta šį renginį ir kasmet pripildo sales. Renginio pranešėja- Zita G u r k l y t ė.

Visas šio renginio pelnas skiriamas dalyvavusioms organizacijoms taškų sistema. Premijos - Lietuvių Namų dovana. A. Jankaitienė

MELDUTIS LAUPINAITIS su Brazilijos vyriausybės įteiktu garbės diplomu ir žymenimis.

savo veikla. Vėl prieš kelis metus, užvedant mašiną, sprogo prie automobilio pritaisyta bomba, laimei, ji tik lengvai sužeisdamas. Ir visa tai padarė "nežinomi" piktadariai, kaip tai jau pasireiškė ir Amerikoje praeitais metais.

Velionis prieš keletą metų buvo šį tą parašęs ir į "Nepriklausomą Lietuvą". Taip pat mielai skaitė

jam nusiųstus laikraščius. Už savo visuomeninę, kultūrinę ir politinę veiklą Meldutis Laupinaitis buvo apdovanotas keliolika pažymėjimų ir medalių ir buvo pakeltas "Kristaus Kryžiaus Kavalierių Ordino" komendatorium. Jis buvo vedęs vietinę brazilę ir turėjo vieną dukrelę, kurią išmokė gražiai lietuviškai kalbėti ir rašyti. Bern. O-tas

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholic Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALEJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kaimas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 1/4% už 90 dienų term. indėl.
6 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
7 1/4% už 1 m. term. indėlius
7 1/4% už 2 m. term. indėlius
7 1/4% už 3 m. term. indėlius
8% už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
7 1/4% už pensijų planą (variable rate)
8 1/4% už 1 m. term. pensijų planą
7 1/4% už pensijų fondą - RRIF (variable rate)
6 1/4% už specialią taup. s-tą
6% už taupymo s-tą
5 1/4-6% kasd. palūkanų sąskaita
5 1/4% už čekių s-tą (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 11 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 9% %
2 metų 10 %
3 metų 10 1/4 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 1/4 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 58 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kalkuliuoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedau-gia \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (tiesiogiai rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BUSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West.

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

TAUPYK IR SKOLINKIS PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME

TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 32 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 9.30-3.30
Antradieniais 9.30-3.30
Trečiadieniais 9.30-3.30
Ketvirtadieniais 9.30-8.00
Penktadieniais 9.30-8.00
Šeštadieniais 9.00-1.00
Sekmadieniais 9.00-12.30

DUODA PASKOLAS:

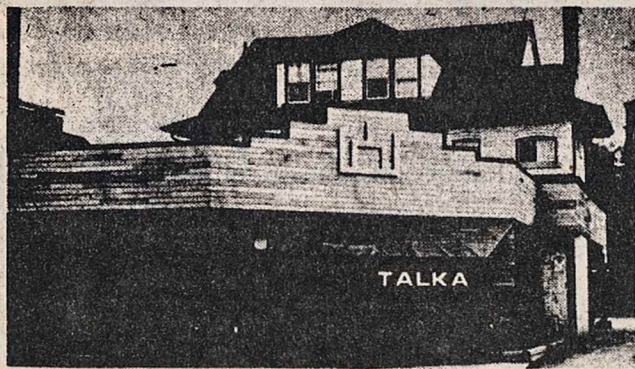
asmenines nuo 10 1/4 %
mortgicijus nuo 9 1/4 % - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. - 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neir am mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 24 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.)5 %
santūpas5.25 %
kasd. pglūkan. už sant.5. %
term. indėlius 1 m.7.75 %
term. indėlius 3 m.8.75 %
reg. pensijų fondo6.75 %
90 dienų indėlius6.75 %
(minimum \$ 5.000)
Reg. pensijų 1 m. ..8. %

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask.9.25 %
asmenines paskolas 11.75 %
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santūpų
dydį iki \$ 2.000
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 25.000

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. — 1 val. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. — 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. — 12 v.r.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais — uždaryta.

montreal

Neseniai susituokę Gailė (Gail) NORKELIŪNAITĖ (vyresnioji Onos ir Alberto Norkeliūnų dukra) ir Alexander GLOWACKI.

Abu jaunieji yra baigę aukštuosius mokslus ir dar siekia aukštesnio laipsnio.

Vestuvės įvyko gražiai išpuoštoje Šv. Kazimiero Parapijos bažnyčioje, giedant sol. Ginei Čapkauskienei.

Povestuvinis pobūvis vyko Town of Mount Royal Town Hall, dalyvaujant 250 svečių, kurių tarpe buvo ir atvykusių iš JAV, Toronto, Hamiltono ir Victoria, B.C.

● LITO metinis susirinkimas numatomas balandžio mėn. 25 d. AV Parapijos salėje.

● ŠV. KAZIMIERO Parapijos Salėje ruošiamasi Madų Parodai, kurioje bus rodomi, visai šeimai tinkami drabužiai. Ji vyks gegužės mėn. 3 d. 12 val., po pamaldų.

● SPAUDOS BALIUI ruošiasi mūsų savaitraštis "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA". Kaip jau buvo minėta, programą atliks torontiečių TRIO, vadov. sol. Vaclovui POVILONIUI.

Spaudos Baliuje gros labai gera šokių muzika. Rezervuokite GEGUŽES mėn. 2 d. Spaudos Baliui.

PAMINĖJOME VASARIO 16-TĄJĄ (tęsinys)

Į Vasario 16-tosios minėjimą buvo atvykęs P. Moldre, Baltų Federacijos Kanadoje Montrealio Skyriaus pirmininkas, G. Valdmakis, latvių bendruomenės Montrealyje atstovas, R.W. Leitham, Montrealio Estų Draugijos Montrealyje pirmininkas, Laszlo Korsos, Vengrų Komiteto Montrealyje pirmininkas, Waldemar Romanowski, Lenkų Egziliinės vyriausybės atstovas Quebec'o prov., Yaroslav Markiza, Kanados Ukrainiečių Komiteto Montrealio Skyriaus vicepirmininkas. Jie pasveikino lietuvius Vasario 16-tosios proga.

Raštu linkėjimus atsuntė:

Dabar jis dirba kaip "Instrumentation engineer" vienoje didelėje Montrealio firmoje.

Jis yra aktyvus ir lietuvių jaunimo veikloje: skautas, sportininkas. Montrealio Jaunimo Ansamblio "Gintaras" orkestrantas, anksčiau buvęs šokėjas. Laisvalaikį jis praleidžia piešdamas logo, stilizuodamas antraštines raides ir kurdamas įvairias reklamas. Norėtųsi tikėti, kad jaunos

Gilbert Chartrand, M.P. for Verdon- St. Paul, Louise Robic, ministerė imigracijos ir kultūrinių bendruomenių, Paul Gobeil, ministerio atstovas Administraciniais reikalais ir izdo tarybos pirmininkas.

Tautos Himnu ir vėliavų išnešimu baigėsi minėjimas, kurį buvo atsilankę, nežiūrėję naujos vietos ir svarbiausia, didelių šalčių, apie 450-500 dalyvių. Jų tarpe būrys ir pačių jauniausių atžalų.

Kiekvienas, kad ir nesudėtingas renginys pareikalauja ir posėdžių, ir laiškų rašymo ir telefonu skambinimo, įvairių technišku detalių tvarkymo. Dažniausia tai atlieka valdybos nariai su savo talkininkais ir nors jie scenoje nematomi, mes žinome, kad jie atliko sąžiningai ir rūpestingai savo darbą. Programos dalyviams ir visai Valdybai su talkininkais, rinkusiems aukas KLFondui ir Tautos Fondui, mes-publika, esame dėkingi.

MONTREALIO LITUANISTINĖ MOKYKLA paminėjo Vasario 16-tąją šeštadienį vasario 14 d. savo mokyklinėse patalpose.

Vilė Išganaitytė atliko pranešėjos pareigas, Daiva Piečaitytė supažindino su Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tikslais.

Mokytojos St. Mikalajūnaitės vadovaujama grupė suvaidino "Jūratės dilemą", kiekvienas skyrus padėklamavimą po eilėraštį ir visi

kartos atstovo sukurtas ženklas šiai šventei ilgai primins jos dalyviams, kad ji vyko pirmą kartą Kanados žemėje.

"Nepriklausomos Lietuvos" žiniuose buvo pranešta, kad Linas Piečaitis susižiedavo su Kristina Niedviraite. Aš tų jaunuolių asmeniškai nepažįstu, tačiau vistiek norėčiau jiedviem palinkėti gražiausios sėkmės jų naujame gyvenime. Z. Pulianauskas

PADEKA

Brangiai Motinai,

a. a. JIEVAI PAZNOKAITIENEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems, dalyvavusiems šermenyse, gedulingose Mišiose, kurias atlaikė kun. kleb. St. ŠILEIKA, ir palydėjusiems velionę į kapines.

Visiems, mus užjautusiems liūdesio valandoje, reiškiamo gilią padėką —

JUOZAPAS PAZNOKAITIS
IR ŠEIMA

pašoko ir padainavo "Kaltąją buvo atvykę svečių. Jų tarpe lankas Montreali tarų parodėlė, kurią paruošė Emilija Petrovienė. St.Šileika, SDB, Seselė Pal-
Mokyklos Vasario 16- myra.

Montrealio miesto ir apylinkės lietuvių, susirinkusių 1987-ųjų metų vasario 15 d. Montrealyje — St. Henri, paminėti 69-tąsias Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Metines,

REZOLICIJA

Tūkstantis devyni šimtai aštuonioliktų metų vasario 16 d. lietuvių tauta atstatė Lietuvos nepriklausomybę. Lietuva garantavo visiems piliečiams laisvę reikšti savo kūrybines galias: Lietuva laikėsi tarptautinių susitarimų ir išpareigojimų ir nesikišo į kitų valstybių vidaus reikalus.

Tačiau po dvidešimt dviejų metų laisvo gyvenimo, Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, tuo užbaigdama jos nepriklausomybę. Bet okupantai vis negali nuslopinti lietuvių tikišinės, kultūrinės ir ideologinės laisvės troškimą. Nors šiais metais sueina keturiasdešimt septyni rusifikacijos, indoktrinacijos ir spaudos metai, mūsų tautiečių valia nesilpnėja. Per šiuos dešimtmečius lietuvių pareiškė savo pasipriešinimą įvairiais būdais: partizanų kovomis, pagrindžio spauda, pabėgimais, riaušėmis, net susidėginimais. Gaila, kad šie nepaklusnumo gestai mažai žinomi Vakaruose.

Sovietų Sąjungos vyriausybė bando pasaulį įtikinti, kad vidaus reikalai geri, kad okupuotų kraštų piliečiai patenkinti. Primename Kanados vyriausybę, kad Sovietų Sąjungos okupuotuose kraštuose nepaklusnumas greitai ir žiauriai baudžiamas.

M. Gorbaciov'as vizduoja reformatorių: per paskutines dvi savaites paleido virš šimto politinių kalinių. Primename Kanados vyriausybę, kad tūkstantčiai politinių kalinių vis dar uždaryti kalėjimuose ir kad desimtys tūkstančių Sovietų Sąjungos gyventojų laukia leidimo emigruoti į Vakarų.

Mes prašome Kanados vyriausybę reikalauti, kad Sovietų Sąjunga laikytųsi Helsinkio susitarimų ir paleistų visus politinius kalinius iš koncentracijos stovyklų, kalėjimų, psichiatrinų ligoninių bei kitų kankinimo vietų.

Mūsų kenciančių tautiečių vardu, Pone Ministeri Pirmininke, mes prašome, kad ne tik Lietuvos, bet ir kitų Sovietų Sąjungos okupuotų kraštų nepriklausomybės klausimas būtų iškeltas Jungtinės Tautos.

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI, BŪTŲ LABAI GERA, JEIGU IKI ŠIO MĖNESIO PABAIGOS ATSIJŪSTUMĖTE "NL" PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS. KITAIP PAŠTAS REIKALAUŠ IŠ MŪSŲ PABRANGINTOS SIUNTOS. DĖKOJAME! —NL—

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdon Av
Chateauguy, Que. Verdon, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

Dino VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS !
533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačenas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.
Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5
Tel. 533-3531

1987 m. KOVO mėn. 15 d. SEKMADIENI

12 val. p.p.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

įvyksta supažindinimas su

KANTATA

IR PREMIJŲ ĮTEIKIMAS AUTORIAM

Pirmą kartą savo naujausią kūrinį skaitys poetas H. NAGYS ir

muzikas A. STANKEVIČIUS pagros ir pakalbės apie savo sukurta muziką KANTATAL.

Taip pat - * švediškas bufetas,
* turtinga loterija,
* baras

Pelnas - Kantatos pastatymui, Leidinio išleidimui.
AUKA - \$5.00

VISI Kviečiami su KANTATA SUSIPAŽINTI.

600 m. L.K. SUKATUVINIS K-tas MONTREALYJE

• BLAUZDŽIŪNAS Albinas, Kantatos Komiteto Montrealyje narys, vasario 27-28 d.d. dalyvavo Mississaugoje vykusiame Kanados Lietuvių Katalikų Centro suvažiavime. Ta proga jis patiekė abiejų Montrealio lietuvių parapijų pranešimus ir Montrealio 600 LK Sukatuvinio Komiteto pranešimą, perskaitė 2 eilėraščius iš Kantatos KRYŽIŲ ir RŪPINTOJŲ LIETUVA ir kalbėjo Kantatos atlikimo reikalais.

• A.a. Jono KARDELIO 17 metų mirties atminimui žmona Elzbieta Kardeleienė aukojo Kanados Lietuvių Fondui \$200. Dėkojame! KLF

• A.a. Augustino NAGIO 10 metų mirties atminimui sūnus Henrikas Nagys aukojo Kanados Lietuvių Fondui \$100. Dėkojame! KLF

• KLF naujų narių pranešime buvo padaryta klaida: vietoje Juozas Piečaitis, buvo įrašyta Jonas. KLF sekretorius atsiprašo.

• Inž. A.KLIČIUS rodys savo skaidres iš kelionių RŪTOS KLUBE trečiadienį, kovo 11 d., 1 val.p.p. Kviečiami Klubo nariai ir svečiai.

• KOVO 13 d. 7 val. v. Redakcijos patalpose bus "NL" Valdybos posėdis, kur bus aptariami svarbūs reikalai. Spaudos Balias ir kt. Visi nariai prašomi dalyvauti.

VISUOTINAME METINIAME L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIME

Susirinkimas vyko kovo mėn. 1 d., AV Parapijos salėje, 12 val.

Susirinkimą pravedė J.V. Danys, sekretoriavo Alf. Vazalinskas.

Atidarymas ir uždarymas buvo atliktas, dalyvaujant L.K. Mindaugo Šaulių Kuopai ir Jūrų Šaulių Kuopai "Neringa". Tuo pačiu metu, po atidarymo, "Neringos" Šaulių Kuopa pravedė savo susirinkimą atskirai, L.K.M. Šaulių Kuopos būstinėje.

Visuotinio susirinkimo proga buvo įteiktas Šaulių Žvaigždės Ordinas (paskirtas pernai Kuopos 30-mečio proga) šauliui J.V. Daniui. Į Garbės Šaulius pristatytas ir patvirtintas L.K. Mindaugo Šaulių Kuopos ilgametis veiklus pirmininkas Augustinas Mylė.

Pietų vaišių metu buvo išdalintos kortelės pasisakymui prieš OSI įsteigimą Kanadoje. Taip pat pateiktas VILNIAUS Šaulių Rinktinės projektas susipažinimui - siūlomas žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas Šv. Jono Kapinėse, Mississaugoje, Ont.

AV bažnyčioje, kovo 1 d. vyko iškilmingos pamaldos, kurias laikė kun. St. Šileika, einas L.K. Mindaugo Šaulių Kuopos kapeliono pareigas, dalyvaujant 3 šaulių vėliavoms: VILNIAUS Šaulių Rinktinės, L.K. MINDAUGO Kuopos ir Jūrų Šaulių Kuopos NERINGA. dal.

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.D.

Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel.: 662-1177

Dr. J. MALISKA

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W. Suite 600,
Montreal, Que., H3G 1S5
TEL.: Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, kaimas 45-th Ave.,
Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS.

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6

Tel.: 931-4024

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

SUITE 2039, SUN LIFE BUILDING

1155, rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopos metinio susirinkimo prezidiumas. Kalba Kuops pirm. Aug. Mylė, sėdi inž. J. Danys, kleb. J. Aranauskas, kleb. St. Šileika, M. Grinkienė, J. Šiaučius, I. Petrauskas, Pr. Tekurienė, A. Vazalinskas ir L. Balaišis. Nuotr. A. Kalvaičio

IŠNUOMOJAMA VASARVIETĖ

prie Lake Sylvere, St. Donat, Que.; 3½ kambario,
nuo 1 d. birželio iki 1 d. rugsėjo - savaitei \$250.-
Tel.: 365-8619

TAKSŲ FORMŲ PILDYMAS

GREITAM IR TIKSLIAM PATARNAVIMUI
KREIPKITES!

ROBERT BERNOTAS B.Com.

SUN LIFE BUILDING, Suite 2039

Tel.: 871-1430

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

STANDARD
LIFE

PETER SODO

profesiniai patarnavimai finansų reikalais;
Annuities, R.R.S.P., Life Insurance, Group Pension,
Finansų ir mokesčių planavimas.

4150 St. Catherine St. West, Suite 330 Tel. Bus.: 937-4294
Westmount, Quebec H3Z 2Y5 Res.: 255-5579

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

Maurice Electricque Ltee

ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ELECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUE. H8P 2C5

TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

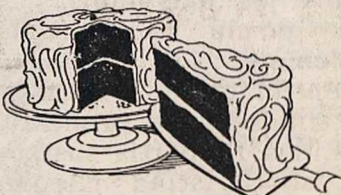
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO

REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignets (Ponchiki)
- Įvairūs pyragaičiai
- Sūgurgos
- Sausainiai
- Aguroniukai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd. La SALLE, P.Q. H8P 1Y1

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (storage)
- Taisan ir remodelluoja
- Siuva ir patduoda

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel.: 288-9646

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-ja

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$19,000,000; REZERVAS virš \$600,000.

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 7¼%	TAUPYMO - special .. 5½%
TERM. INDĖLIUS:	TAUPYMO - su Gyv. dr. 5¼%
1 metų..... 7½%	TAUPYMO - kasdieninės 4¾%
180 d. - 364 d. 7%	EINAMOS 4½%
120 d. - 179 d. ... 6¾%	PENSIJŲ - RRSP term. 8¼%
30 d. - 119 d. ... 6½%	PENSIJŲ - RRSP taup. 6%

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 9½%, ASMENINĖS nuo 10½%

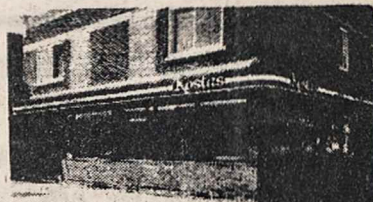
VĒLYVIAUSIU PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadieniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Įvairūs gėrimai

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

Mėsa kepta ant iešmo. Vėsinama salė.

• Reception Hall •

Priėmimų salė 2-me aukšte, talpina apie 120 asmenų,
tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams.

6201 Bannantyne, Verdun H4H 1J4

(coin Allard corner)

768-2707 - 768-9189

- Automobilių nuoma
- Naujų ir vartotų pasirinkimas
- Pardavimas ir
- Aptarnavimas

5987 Verdun Ave., Verdun, P.Q. H4H 1M6

Tel.: (514) 768-2551

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181

Residence: 737-0844.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & COTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENŲ, PLASTINĖ
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496